

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 18 (2246) 2001 m. rugsėjo mėn. 11 d.

Eina 46-tus metus

Melbourne

Rugsėjo 8 d. Vytauto Didžiojo karūnavimo diena - Šilinių (Šv. Mergelės Marijos gimimo) diena

Marija kalba žmonijai

(Medjugorje)

Mano brangūs vaikai!

Šiuo malonės metu
kviečiu jus
dar labiau priartėti
prie Dievo
asmenine malda.

Panaudokite šį poilsio laiką
tam, kad jūsų sielos
ir jūsų akys
pailsėtų Dieve.

Ieškokite ramybės
gamtoje
ir jūs atrasite
Kūrėją Dievą,
kuriam galėsite
dėkoti
už visus Jo
tvarinius.
Tada pajusite
džiaugsmą
savo širdyje.

Dėkoju jums, kad
atsiliepėte mano
kviečiami.

Pagoniška Lietuva ir Vytautas

Rašo Marytė ŠIDLAUSKIENĖ

Skaitydami senuosius, Lietuvą liečiančius raštus, matome, kad juose Lietuva dažniausiai laikoma tamsiu, barbarišku kraštu. Bet tai nenuostabu: visi tie raštai (vadinamos kronikos) buvo rašomi dažniausiai vienuolių, kuriems nekrikščionys atrodė laukiniai barbarai. Viduramžiuose daug kas nelaiškė pagonių net žmonėmis. Todėl ir kronikos lietuvius paprastai vadina įvairiais žeminamais vardais: laukiniais, šėtono tarnais ir t.t. Tačiau tie kurie tuomet apie Lietuvą rašydavo, dažniausiai jos visai nebūdavo matę: jie tik būdavo girdėję apie ją iš kitų, kuriems tekdavo būti Lietuvoje karo žygio metu, arba su diplomatine misija, arba šnipinėjimo tikslu. Anuo metu Lietuva savo kultūra, žinoma, negalėjo žavėti svetimšalių. Tai buvo pelkėtas ir miškuotas kraštas, nusėtas medinėmis pilaitėmis, tuo jis, žioma, negalėdavo stebinti Europos riterių, kurie buvo papratę savo kraštuose ant aukštų uolinių kalnų matyti galigas akmenis piliis. Be to, susidurdami su lietuviais, jie čia pastebėdavo daug to, kas jiems būdavo nesupranta ir nepaprasta: šventuosius miškus, amžinąsias ugnis, keistus dievų vardus, keistas tikybines apeigas. Visa tai tūlam maldingam ir prietaringam viduramžių krikščioniui atrodė tarsi bendravimas su piktomis dvasiomis. Tokį įspūdį dar labiau padidindavo nelaimės, kurios ištikdavo riterius, puolančius Lietuvą - ypač staigūs lietuvių užpuolimai miškų glūdumose. Aišku, kad riteriai grįžę iš tokių žygių, pripasakodavo vienuoliams kronikininkams apie paslaptingą Lietuvą visokių pasakų: jų nuomonė, be abejo, negalėjo būti palanki lietuviams. Be to, vakarų Europoje sklaidžiamose kronikose vokiečių ordinas tyčia žemino lietuvių,

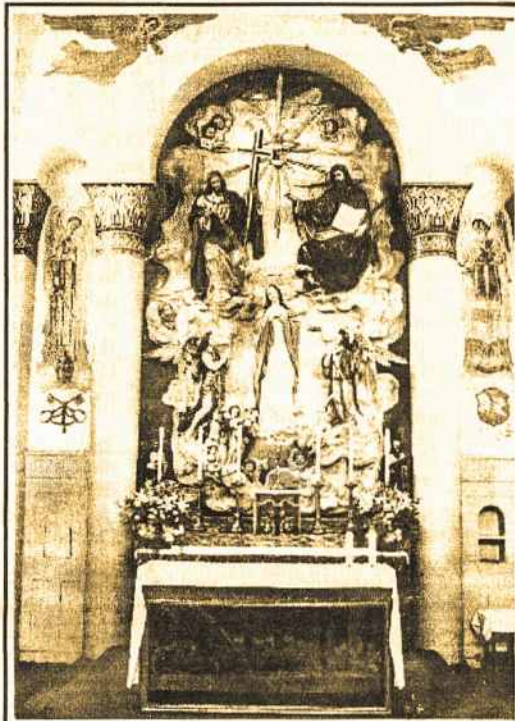
norėdamas pateisinti savo nuolatinius kruvinus žygius puolant Lietuvą, ir tuo būdu prisivilioti sau į talką

kuo daugiau karingų Europos riterių. Kas gi nenorės vyksti pamatyti tų lietuvių, "tų laukinių baisenybių" o kartu patarnauti ir krikščionybėi. Tad iki pat XV-to amžiaus europoje tolydžio buvo kalbama apie Lietuvos barbariškumą, apie jos gyventojų nežmoniškumą. Nes tada nebuvo kas parodo pasauliui tikrosios Lietuvos vaizdo.

Bet iš tikrųjų Lietuva nebuvo laukinė. Tiesa, joje nebuvo galingų akmenis pilių, o tai tik todėl, kad čia nebuvo uolinių kalnų, kurių buvo pilna vidurinėje Europoje. Bet tas krašto kultūros lygio, žinoma, dar nelemia.

Jeigu lietuviai būtų buvę barbarai nebūtų sukūrę tokios galingos ir didelės valstybės, jie nebūtų galėję ir nuo Ordino apsiginti. Aišku, jie turėjo savotišką kultūrą, gyveno savotišką gyvenimą, bet jie per daug kuo nesiskyrė nuo kitų kaimyninių valstybių. Iš tikro, vienintelis skirtumas, kuris skyrė Lietuvą nuo kaimynų, buvo tik tas, kad ji nebuvo krikščioniška.

Kęstutis-Vytauto tėvas - 1382 m. rugpjūčio mėn. 15-tą d. Krėvos pilies bokšto rūsyje, buvo rastas negyvas Kęstutis, kuris ten buvo kalinamas, kunigaiščio Jogailos ir jo brolio Skirgailos. Spėjama, kad jų įsakymu Kęstutis - jų dėdė buvo nužudytas. Taip liūdnai baigė savo dienas šviesiausia pagoniškos Lietuvos asmenybė. Be to, tai buvo paskutinis senosios kartos valdovas. Po jo atėjo jaunesnioji karta, kuri pakreipė Lietuvos valstybės likimą

Londono Lietuvių Šv. Kazimero Bažnyčios altorius

kita vaga - prisidėjo prie krikščioniškosios vakarų kultūros.

Čia naujojo laikotarpio centre stovi Didysis Lietuvos Kunigaikštis - Kęstučio sūnus Vytautas.

Kęstučiui mirus, į plačią istorijos areną išeina Vytautas. Jis buvo nedidelio ūgio, smulkių veido bruožų, didelėmis protingomis akimis, judrus, temperamentas ir labai greitas orientacijoje ir veiksmuose. Jis ilgai buvo savo tėvo stambios asmenybės nustelbtas - jau apie 32 m. amžiaus, o dar neturėjo progos pasireikšti ir, turbūt, tada dar mažai kas galėjo numatyti, kad tai genialus žmogus, būsimasis Lietuvos didvyris, žymiausias to laiko Europos politikas - diplomatas ir didžiausias savo laikotarpio valdovas.

Vytautas gimė apie 1350 m. senojoje arba aukštojoje Trakų pilyje prie Galvės ežero, gražioje apylinkėje, tarp banguojančių, miškais apaugusių kalnelių ir daugybės ežerų bei ežerėlių. Abu tėvai - Kęstutis ir Birutė Vidimantaitė - lietuviai, laikė grynai lietuvišką dvarą su senomis tradicijomis ir kietu nusistatymu ginti tėvynę nuo svetimų įsiveržėlių.

Vytautas buvo penktas Kęstučio sūnus, jis turėjo penkis brolius ir penkis seseris. Su vyriausiais broliais ir seserimis jis mažai bendravo; kaip atrodė, artimesni jam buvo jaunesnieji broliai, Tautvilas bei Žygimantas ir beveik jo vienmečiai pusbroliai Algirdaičiai, o ypač Jogaila. Vilniuje jie nuolat lankėsi, jaunieji turėjo progos

"Tėve, aš tave myliu"

Kai buvau maža, man atrodė, kad visi tėčiai - tai kaip lempelė šaldytuve. Kiekvienuose namuose jų yra po vieną, bet niekas nežino, ką jie veikia, kai namų durys uždaromos.

Mano tėvas išėdavo iš namų anksti ryte, o vakare sugrįžęs būdavo labai laimingas, kad štai ir vėl esame kartu. Tik jis sugebėdavo atidaryti konservų skardinę, kai kitiems tai nepavykdavo. Tik jis nebijodavo vienas leistis į rūšį. Jeigu skusdamasis barzdą įsipjauzdavo, niekas dėl to nesijaudindavo ir nesukubėdavo jo guosti. Kai imdavo lyti, žinoma, tik jis eidavo prie mašinos ir įvardavo ją į garažą. Jei kuris iš mūsų susirgdavo, jis skubėdavo pirkti vaistų. Tėtis statydavo pelėms spąstus ir apkarpydavo rožes šalia namo durų, kad kas nors praeidamas nesusibadytų. Kai gavau dovanų pirmąjį dviratį, tėvas lydėjo mane vieną kilometrą, kol išmokau gerai važiuoti. Bijodavau visų kitų tėvų, tik ne savojo. Sykį įpyliau jam arbatos. Tai buvo tik vanduo su cukrumi, tačiau atsisdėjęs ant kėdutės jis gerė pasigardžiuodamas ir sakė, kad arbata labai skani.

Kiekvieną kartą, kai žaisdavau su lėlėmis, lėlė - mama turėdavo atlikti aibę visokių dalykų. Nežinodavau, ką galėtų veikti lėlė - tėtis, todėl ištarėdavau už jį: "Ką gi, turiu eiti į darbą" - ir numesdavau lėlę po lova.

Kai buvau devynerių, vieną rytą tėtis nepakilo iš lovos ir neišėjo į darbą. Jį nugabeno į ligoninę ir kitą dieną tėtis mirė. Tada nuėjau į savo kambarį ir emiau ieškoti po lova lėlės - tėčio. Ištraukiau, nuvaliau nuo jos dulkes ir pasodinau ant savo lovos.

Mano tėvas niekada nieko nedarė. Todėl nemaniau, kad jo išėjimas anapus man bus toks skausmingas. Dar ir šiandien nesuprantu, kodėl. (Erma Bombek)

Atvirumo valandėlė moteris tarė:
"Jau praėjo daugiau nei metai, kai mirė mano tėvas, bet vis dar jaučiu sąžinės graužimą, kad niekada jam taip ir neištariau: "Tėti, aš tave myliu."
Iš "Rožės dvelkimas"

dažnai susitikti, drauge linksmintis ir medžioti. Dar berniukas būdamas Vytautas, be abejonės, buvo tėvo palydovas medžioklėse (anų laikų taip mėgiama ir jaudinanti pramoga), o taip pat ir karo žygiuose, kurie tais audringais Kęstučio viešpatavimo metais buvo nepalijami.

Jau 1362-nais metais, vos tik 12-kos metų amžiaus jis stebėjo Kauno apgūlimą ir kovas su kryžiuočiais, o 1365 m. išgyveno kryžiuočių puolimą į Trakus ir Vilnių. 1367-8 m. taip pat jis lydį Algirdą į Maskvą, susipažįsta su klajokliais totoriais. 1370 m pirmą kartą, kaip žinoma, jau veikliai dalyvauja kautynėse - žygiuoja su tėvu prie Rudavos. 1371 m. jau savarankiškai atlieka dėdės Algirdo jam pavestą uždavinį, sunaikina kryžiuočių užnugaryje karui paruoštus maisto, ginklų bei kitokių reikmenų sandėlius.

Vytautas turėjo progos savo tėvo ir dėdės Algirdo vadovybėje išeiti puikią valdovo ir kario mokyklą. Nuo pat jaunystės dalyvavęs karo žygiuose, jis raitas apkelioja Lietuvą skersai ir išilgai, gerai pažino jos kelius ir kelius bei jos žmones.

Vilniaus ir Trakų pilyse jis suitikdavo su įvairiais svetimtaučiais, su vokiečių pirkliais, ordino riteriais, rusiais, lenkais, totoriais ir kitais, galėjo išmokyti daug kalbų, susipažinti su įvairiomis tikybomis ir skirtingais

(Nukelta į 2-trą psl)

Nematoma jėga kaustė žudikus ir pareigūnus

Alvydas DARGIS

(Tęsinys iš "TA." Nr. 17)

Amerikietiškoji versija

Autorius norėtų skaitytojus supažindinti su dar viena privataus tyrinėtojo versija. Iečiančia kunigo R.Mikutavičiaus žūtis byla.

Mano pašnekovas - Kauno akademiniuose sluoksniuose gerai žinoma asmenybė. Tai iš JAV atvykęs lietuvių kilmės verslo administravimo specialistas, dar neseniai dėstęs vienoje aukštojoje mokykloje.

Jis gimęs 1940-aisiais aukšto Kauno valdininko šeimoje, kuri pasitraukė į Vakarus dar sovietų invazijos išvakarėse.

Gabus jaunuolis baigė prestižinę Vest Point karo akademiją ir 20 metų tarnavo JAV karinėje žvalgyboje anuometinėje Vakarų Vokietijoje dislokotose amerikiečių daliniuose.

Išėjęs į atsargą, jis dirbo žvalgybos konsultantu įvairiose trečiojo pasaulio šalyse. Į Lietuvą pirmą sykį atvyko 1991 metais ir kurį laiką dėstė Vytauto Didžiojo universitete. Vėliau perėjo į kitą aukštąją mokyklą, kur keletą metų vadovavo savo iniciatyva įkurtai verslo administravimo katedrai.

Kai pokalbio pradžioje pašnekovo pasiteiravau, ar tiesa, kad jis, vienas nedaugelio lietuvių kilmės amerikiečių, yra dirbęs ir "žydrajame kube" - taip vadinama Merilendo valstijoje įsikūrusi itin slapta JAV specialioji tarnyba - National Security Agency (National saugumo agentūra), nuo pat pirmųjų veiklos metų nuožmiai kovojanti su sovietų karine žvalgyba GRU, - verslo administravimo specialistas reikšmingai šyptelėjo, bet nieko neatsakė.

Pašnekovo siejo kelerių metų asmeninė pažintis su kunigu R.Mikutavičiumi - ir dirbo, ir buvo išsnuomonęs butą kaimynystėje, jie dažnai susitikdavo įvairiuose renginiuose.

Jo žodžiais, nuo pat pirmųjų dienų pamatęs, kaip "skandalingai aplaidžiai ir neprofesionaliai tiriamas šis siaubingas nužudymas", "ryžosi atsidėti privačiam tyrimui.

Pašnekovas sutiko pasidalyti mintimis apie, anot jo, įdomiausių ir paslaptinčiausių kunigo R.Mikutavičiaus žūtis bylos epizodą - V.Stupakovo-Belecko pagėgimą 1999 metų balandžio 16-ąją, kuris "nesuprantamu būdu nebuvo išskirtas į atskirą didelę bylą".

Išplėsti dienoraščio lapai

Pašnekovo teigimu, Vakaruose neretai usienio ar vietinės specialiosios tarnybos panaudoja rezonansines bylas tam, kad galėtų viešumon išmesti "nudvėsią žiurkę" - t.t. pateikti kompromituojančią

Kun. R. Mikutavičius

medžiagą apie jiems neįtikėjusius politinius veikėjus.

Jis nė kiek neabejoja, kad V.Stupakovas-Beleckas sovietiniais laikais buvo artimai susijęs su LSSR KGB ir Vidaus reikalų ministerija kaip šių žinybų slaptasis informatorius.

"Turėtumėte žinoti, kad sovietų Lietuvoje kiekvienas meno kolekcininkas, bibliofilas, numizmatas duodavo šioms žinyboms raštišką ar žodinį įsipareigojimą nedelsiant pranešti apie akiratyje pasirodžiusius vogtus daiktus ar antisovietinio pobūdžio medžiagą", - kalbėjo pašnekovas.

Pasak jo, atkreiptinas dėmesys į vieną kunigo R.Mikutavičiaus žūtis bylos aspektą - seną ir nuoširdžią draugystę su šalies Prezidentu Valdu Adamkumi.

Kunigas, viešdamas Jungtinėse Valstijose, apsinakvodavęs Adamkų namuose. Lietuvoje jie dažnai kartu dalyvaudavę įvairiuose renginiuose. 1998 metų kovo 26-ąją - keletą mėnesių prieš kunigo ir jo kolekcijos dingimą - Prezidentas pasveikino R.Mikutavičių su pastoracinės veiklos keturiasdešimtmečiu. Jie keisdavęsi knygomis su autografais. Būta ir konfidencialių vizitų.

"Kodėl V.Stupakovui-Beleckui parūpo pagrobti V.Adamkaus dovanotas kunigui knygas ir išplėsti intymaus dienoraščio lapus, kur buvo aprašytas susitikimas su Prezidentu?" - klausė pašnekovas. Jo teigimu, dažnai kompromituojanti medžiaga kuriama iš panašaus pobūdžio ingredientų.

Rusijos karinė žvalgyba turi senų sąsaskaitų su V.Adamkumi. GRU generalitetas laiko profesiniu pažeminimu tą faktą, kad strateginiu požiūriu reikšmingos kaimyninės valstybės vadovu tapo asmuo, anksčiau susijęs su JAV karine žvalgyba.

Dar 1997 metais buvo rengiama provokacija prieš kandidatą į Lietuvos Prezidentus V.Adamkų - per žiniasklaidą turėjo būti paskleisti vadinamieji "Tabor Farnos protokolai" - šmeižikiško turinio kompiliacija, sudaryta iš slaptųjų pasiklausymų bei agentūrinių pranešimų, kuriuos dar sovietiniais metais parengė KGB ir GRU.

Iš tos "nudvėsusios žiurkės" Lietuvos skaitytojai turėję susidaryti nuomonę, kad vienas kandidatų į

Maldininkų minios plūdo į Šiluvos atlaidus

Maldininkų eitynėmis į Šiluvą nuo Tytuvėnų ir Dubysos slėnio prie Raseinių vakar (sekm. rugsėjo 2 d.) prasidėjo Švenčiausiosios Mergelės Marijos gimimo atlaidai - Šilinė.

Didieji atlaidai Šiluvoje truks iki rugsėjo 9 dienos. visą savaitę trunkantys Šilinės atlaidai yra vienas svarbiausių religinio gyvenimo įvykių Lietuvoje. Kiekvieną dieną bus meldžiamasi kita intencija.

Šiluvos miestelis jau nuo XV amžiaus garsėja stebungingu pavaikslu ir Švenčiausiosios Mergelės Marijos gimimo atlaidais.

"Šiluvoje anksčiausiai Europoje apsiereikė Švenčiausioji Mergelė Marija, be to, čia ji pirmą ir vienintelį kartą krikščionybės istorijoje pasirodė ir kalbėjosi su protestantu kalvinu", - priminė atlaidų istoriją Lietuvos vyskų konferencijos generalinis sekretorius vyskupas Jonas Boruta.

Prezidentus yra buvęs... dvigubas - JAV ir SSRS slaptųjų žinybų - agentas.

Provokacija prieš kelionę

JAV lietuvių žodžiais, reikėtų atkreipti dėmesį į dar vieną reikšmingą faktą - Prezidentas V.Adamkus 1999 metų balandžio 23-25 dienomis rengėsi dalyvauti labai svarbiame NATO šalių viršūnių susitikime Vašingtone, kur Baltijos šalys turėjo būti įvardytos kaip kandidatės į Šiaurės Atlanto sąjungos nares.

Su kuo turėjo susitikti V.Stupakovas-Beleckas naktį iš 1999 metų balandžio 16-osios į 17-ąją? Kodėl jis blaškėsi po visą Kauną?

Pašnekovui didelį įtarimą kelia Generalinės prokuratūros bei Kauno apygardos vyriausiojo prokuroro tomis dienomis padaryti pareiškimai: "viskas labai įmisląga", "viskas vyko dėl tam tikrų sumetimų", "norėjome viską padaryti be didelio triukšmo", "įvyko klaida".

Jo nuomone, kai kurie aukšti pareigūnai neturėjo drąsos prisipažinti, kad juos apkavilino kitos valstybės žvalgyba, todėl vėliau jie V.Stupakovo-Belecko pagėgimo istorijos stengėsi nenagrinti.

Neramus balandis Vilniuje

Pašnekovo žodžiais, daugeliui buvo žinoma apie didelę įtampą, tomis dienomis tvyrojusią Lietuvos valdžios trikampyje - tarp Prezidentūros, Seimo ir Vyriausybės - kuri vėlgi atsiradusi "ne be pašalinės jėgos". Tik jam keista, kad pernykščio balandžio įvykių potekstė nebedomina nei politologų, nei analitikų, nei atitinkamų žinybų.

Anot jo, pats Prezidentas visuomenei pranešęs apie provokacijos žlugimą. 1999 metų balandžio 19-osios vakarą ne be reikalo jis kreipėsi į visuomenę per visas televizijos stotis ir kalbą pradėjęs ryžtingu tonu: "... išvystu į NATO šalių viršūnių susitikimą, kuriame bus svarstomi pasauliui ir Lietuvai svarbūs klausimai".

Pašnekovo nuomone, ir Lietuvoje, ir užsienyje būta žmonių, kurie labai nepageidavo šios Prezidento kelionės.

Autoriui suabejojus, ar globalinio pobūdžio žvalgybinei operacijai galėjo būti pasirinktas toks "tragikomiškas figūrantas" kaip V.Stupakovas-Beleckas, JAV lietuvis atsakė, kad XX amžiaus istorijoje totalitarinių režimų išugdytos specialiosios tarnybos savo operacijoms neretai pasitelkdavo netgi "absoliučius kretinus". Pasak jo, reikėtų prisiminti, kaip naciai Reichstago padėgimo byloje pasinaudojo "idiotu iš Olandijos Marinu van der Luebe".

(Bus daugiau)

Dievo Motinos apsiereikimo vieta ir yra svarbiausias pamaldumo objektas.

Šiluvos bažnyčią vietos dvarininkas Petras Gedgaudas pastatė 1457 metais, dovanodamas ir stebuklingą Švenčiausiosios Mergelės Marijos paveikslą. Sečioliktojo amžiaus viduryje Šiluvos apylinkėse įsigalėjo kalvinizmas, katalikų bažnyčia buvo sugriauta.

Po Švenčiausiosios Mergelės Marijos apsiereikimo surasti dokumentai padėjo katalikams laimėti bylą dėl nuosavybės grąžinimo.

1760-1775 metais buvo pastatyta nauja puošni katalikų bažnyčia - dabartinė Švenčiausiosios Mergelės Marijos Gimimo mažoji bazilika.

Sovietų laikais valdžia trukdė maldininkams dalyvauti Šilinės atlaiduose, būdavo užteriami ne tik didesni keliai, bet ir šunkeliai, vedantys į Šiluvą.

1993 metų rugsėjį Šiluvą aplankė Romos popiežius Jonas Paulius II. Šventasis Tėvas meldėsi Marijos Apšireikimo koplyčioje, dalyvavo žodžio liturgijoje.

Eltos, BNS ir "Lietuvos ryto" inf.

Pagoniška Lietuva ir Vytautas

(Atkelta iš 1-mo psl.)

papročiais, prisiklausyti pasakojimų apie tolimus kraštus - anų laikų supratimu plačiai apsišvieti ir išplėsti akiratį. Vytautas buvo vienas iš labiausiai apsišvietusių to laikotarpio žmonių, gerbė mokslą ir ypač vertino jo praktiskus laimėjimus.

Be lietuvių kalbos, dar mokėjo vokiškai, lotyniškai, lenkiškai, rusiškai ir suprato totoriškai. Mokėjo jis ir rašyti, bet jo rašto nėra likę nė žodžio, nes visi laišškai anais laikais buvo rašomi sekretorių. Vytautas buvo santūrus valgyne, vyno ir kitokių svaiginančių gėrymų visai nevartojė.

Jis jungė savyje Rytų ir Vakarų žmogaus savybes: rytietiškai plačių užsimojimų jam estatiškas valdovas, drauge vakarietiškai išauklėtas savo laikui pažangus ir riteriškas.

Labai didelės ambicijos žmogus, jis tačiau niekad nedirbo sau, o visad tik savo didžiulei valstybei - Lietuvai.

Tačiau, nekuomet Lietuva nebuvo nei žygių pergalėmis, nei klestėjimu, nei valdomų žemių plotu didesnė ar galingesnė kaip viešpataujant Vytautui, tuomet Lietuvos valstybės valdomi plotai buvo nuo Baltijos iki Juodosios jūros, o gyventojų tikroje Lietuvoje XIV-jo amžiaus paaigoje - Vytauto laikais, apskaičiuojama kad galėjo būti tarp 300,000 iki 400,000 (4-6 žmonės 1-me kv-me kilometre).

Kaip valstybės vyras, jis yra pats žymiausias iš visų Lietuvos valdovų, tik jis vienas tėra vadinamas Didžiuoju. Jo nuopelnai valstybei yra nepaprastai dideli, net ir vėlesni didieji Lietuvos kunigaikščiai visais atžvilgiais jį laikė sau pavyzdžiu.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė Marija Geštaitienė.

Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$90 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniais skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taisy savo nuožiūra.

Balkanai vėl nerimsta

Rašo V.L. MAČYS

Kosovo tragedijos rusenančios žarijos, persimetė į Makedoniją. Prieš plačiau kalbėti apie dabartinius kovas tarp makedonų ir albanų, gal būtų palanku supažindinti skaitytojus su Makedonija. Gyventojų skaičius - 2,022 mil. 65% makedonų ir 23% albanų. Albanija yra kaimyninė šalis turinti priėjimą prie Adrijos jūros. Pati Makedonija neturi jokio priėjimo prie vandens ir tik per kaimynus (jei jie nori) gali pasiekti Adrijos jūrą. Kraštas dydžio 25,713 km², apsuptas Serbijos, Bulgarijos, Graikijos ir Albanijos. To krašto istorija yra labai įvairi ir komplikuota. Iš aukščiau minėtų kraštų, kiekvienas reiškė savo pretenzijas į visą ar dalį Makedonijos.

Kiek atsikračiusi nuo "globėjų" ir pretendantų, kurį laiką šalis turėjo kiek ramybės, bet Kosovo karas "banguota" ramybę sudrumtė ir prasidėjo nepasitenkinimai tarp makedonų dėl bėglių iš Kosovo. Tas nepasitenkinimas virto į ginkluotus pasipriešinimus - reikalavimus. Jau ši kartą albanai yra gerai ginkluoti ir turintys patyrimo partizaniniam karui, sudarė rimtą pavojų Makedonijos valdžiai ir jos karo pajėgoms.

NATO matydami, kad tas "pasišaudymas" jau nebėra tik kelių nepatenkintų albanų, bet rimtas karinis veiksmas, kurio jau makedonai nebesugeba numalšinti kad ir turėdami ginklą pav. tankų ir atakos malūnsparnių.

Per Vakarų atstovus buvo ir yra daromos pastangos abu priešininkus sutaukyti. Kaip viena iš sąlygų priimtinių nuolaidesnei albanų mažumai vadovybei ir makedonų valdžiai. Nutarta nuginkluoti albanų tautinę išlaisvinimo armiją (NLA) ir surinkti po vieną ginklą iš 2500-6000 albanų. Makedonai tvirtina, kad albanai turi kelis kartus daugiau žmonių ir ginklų. Kol kas pasirašius paliaubas, kautynės aprimo. Bet Vakarų atstovai pastebi, kad naktinis iš Rusijos ir Ukrainos rusų "Antonov" lėktuvai atgabena didelius kiekius ginklų. Ne Rusija, bet Ukraina pasidavė EU spaudimui ir sutiko nutraukti ginklų pristatymą Skopjaj (Makedonijos sostinė). Vis tiek dar naktimis atskrenda iš Rusijos į Petrov aerouostą lėktuvai pilni ginklų.

Niekad nematysi rusų lėktuvų su humanitarine pagalba nelaimėje patekusiems kraštams, bet mirtį nešančią "paramą" visuomet bus iš Maskvos. Nėra abejonės, kad rusai bandys įvertinti NATO į karą, kuris gali būti daugiau nuostolingas kaip Kosovo, ne tik NATO bet ir NATO nepriklausantiems kraštams.

Minėtas ginklų "naktinis" pristatymas irgi yra pastebėtas ir Albanijos tautinio išlaisvinimo armijos ir žinant NATO karinius sugebėjimus, ANLA laikysis (dalinai) susitarimu ir atiduos NATO rinkimo punktams kelius tūkstančių šautuvų. Nei makedonai nei kiek galvojęntys NATO vadai netikės albanų nusiginklavimui. Pagaliau jie pakankamai iškentėjo laukdami NATO pagalbos Kosovo.

Kol kas po NATO vadovybė, Kosovo pajėgos sako, kad sėkmingai surinko didelius kiekius ginklų šį kartą "kontrabandininkų", kurie pristatinėja ginklus albanų kovotojams. Yra žinių, kad apie 600,000 įvairių ginklų yra pardavimui ant "juodos" biržos Albanijoje.

Nežiūrint rusų ir ukrainiečių ginkluotės ir NATO priešiško prieš ANLA, Makedonija yra tarp "gaujos vilkų", kurie tik laukia progos atsiti, kas jiems priklauso. Iš tikrųjų niekas

jiems nepriklauso, bet Bulgarijai teigia jo makedonų kalba panaši į jų ir todėl Makedonija priklauso jiems, serbai aiškina, kad makedonai yra Serbijos dalis ir ji priklauso serbams, graikai irgi neatsilieka teikdami, kad makedonai yra suslavėję graikai.

Ketvirtadalis albanų Makedonijoje turi turėti savo pusiau nepriklausamą valdžios aparatą ir dėl to derybos vyksta, tik nežinia kaip sėkmingai. Bent koks stabilumas Makedonijoje, būtų didelis atsiekis vakarams. NATO supranta galimas pasiekas, jei Makedonija bus aukščiau minėtų "vilkų" sudraskyta ir nepasidalinama karnio, pradėtų tarpusavio karą, kuris gali užsilepsoti ne tik Bakanuose, bet ir už jos ribų. Vakarams yra labai svarbu neprarasti strateginės svarbos Albanijos Adrijos jūros pakraščio ir žioma, sustabdyti kylantį Balkanų gaisrą, kuris gali būti daug pavojingesnis į buvusį Kosovo ir Serbijos nevykusį karą (NATO deficitui).

Galima pastebėti, kad NATO vadovybė skuba "pamažu" organizuojant NATO šalių kariuomenės dalinius.

Reikia tikėtis, kad šį kartą Vakarai bus geriau pasiruošę kaip Kosove ir spės užgesinti ugnį Bakanuose.

Vėl kyla klausimas: ar dabartiniai "kontrabandininkai" ir ANLA nebus reikalingi (gal tik dėl visa ko) nežinomai ateičiai. Taigi jų sunaikinimas ar susilpnimas gali būti neapgalvotas ateities žingsnis.

Makedonijos taikos kelyje - slavų protestuotojų užtvaros

Deputatai stabdyti jėga

Svarbių permainų Makedonijos albanams pradžia užtėmdė nežaboti protestai.

Nurimus kovoms prie Kosovo sienos, kilo riaušės šalies sostinėje, kurias įžiebė patys makedonai.

Makedonijos parlamente pradėtos svarstyti reformos, kurios suteiktų vietos albanams daugiau teisių, - taip pagal NATO pasiūlyta taikos sutarimą tikimasi išvengti pilietinio karo šalyje. Tačiau nuo pat ryto šimtai aršiai nusiteikusių radikalų makedonų užtvėrė įėjimus į parlamentą priversdami atidėti svarstymo pradžia popietę.

Demonstrantai reikalavo, kad NATO per 48 valandas paliktų šalį ir atsistatydintų visas ministrų kabinetą. Protestuotojai pareiškė, jog taikos planas yra tolygus pardavimui, o jį vykdyti albanai Makedoniją privertė grąžinti ginklais.

Išiaudrinę protestuotojai puolė parlamentarus, ryte atvykusius į pirmąjį reformų dėl albanų teisių išplėtimo svarstymą. Neleisdami deputatams įeiti į parlamentą, demonstrantai daugelį jų apstumdė.

Albaniškos Demokratinės gerovės partijos deputatas Zehirs Bekteshi, atvykęs prie parlamento, gavo smūgį į veidą. Vienas įpykusių demonstrantų taip pat spyrė jam į nugarą.

Parlamentarui šiaip taip pavyko

Naujas Prezidento V.Adamkaus kelionių planas

Prezidento spaudos tarnyba praneša apie prezidento V.Adamkaus kelionių planą į 5 valstybes. Pirmoji kelionė vyks į Švediją rugšėjo mėn. 15 d., kur prezidentas skaitys paskaitą "Vandens politikos skirtumai Vakarų ir pereinamojo laikotarpio valstybėse". Švedijoje prezidentas užtruks dvi dienas.

Rugpjūčio 17 d. V.Adamkus atvyks į Rygą, kur dalyvaus šio miesto 800 metų įsteigimo šventėje, kur užtruks tris dienas.

Rugšėjo mėn. 5-6 dienomis prezidentas V.Adamkus vyks į Lenkiją, kur vyks Lietuvos-Lenkijos diplomatinį santykių atkūrimo dešimtosioms metinėms, paminėti skirti renginiai. Iš Varšuvos V.Adamkus vyks į Krynicos druskos kasyklos, kur iš praėjusių metų prezidentas Adamkus turi įdomų prisiminimą. Tai buvo pernai: šios lenkų druskos kasyklos viršininkas dešinioje rankoje laikė kardą ir paprašė prezidentą V.Adamkų dešine koja priklaupyti, gi kasyklos viršininkas uždėjo savo kardą ant V.Adamkaus peties ir paskelbė jį "Krynicos riteriu", gi ten dalyvavę žurnalistai praminė prezidentą "druskos riteriu".

Rugšėjo 9-16 d.d. V.Adamkus vyks į JAV Vašingtoną skaityti paskaitą: "Lietuvos aplinko sauga tarp tradicijų ir 21 amžiaus iššūkių". Tačiau prezidento spaudos tarnyba visai nieko nepaminė, ką V.Adamkus likusias 7 d. veiks?

Rugšėjo 24-26 d. V.Adamkus praleidžia Azijoje, kur susitinka su politikais ir skaito paskaitą, bet tema

nenusakyta. Tai tiek pasako prezidento naujoji spaudos tarnyba apie jo išvyką į 5 valstybes, laike pusantro mėnesio.

Tačiau po šio pranešimo iškyla visa eilė klausimų į kuriuos nėra jokio atsakymo!

1. Ar prezidentas V.Adamkus yra aptaręs savo 18 dienų išvyką trunkančią pusantro mėnesio su Seimo pirmininku A. Paulausku? Mat Seimo pirmininkas taip pat turi teisę išvykti ir gali atsitiikti taip jog Lietuva gali pasilikti be teisėto asmens atstovaujancio valstybe! Kas jau buvo įvykę praeityje tarp prezidento A.Brazausko ir Seimo p-ko V.Landsbergio

2. Ar prezidentas V.Adamkus šią 18 d. kelionę vykdė vienas, ar su pagalbininkais ir kiek jų buvo?

3. Kokios buvo viršuje minėtų valstybių aplankymo išlaidos?

4. Kas minėtų 5 valstybių aplankymo išlaidas apmokėjo?

5. Kokia yra valstybės kontrolės nuomonė dėl šių išlaidų?

6. Anksčiau prezidento spaudos atstovė buvo Gaižauskaitė, kiek asmenų dabar yra naujai sudarytoje spaudos tarnyboje?

7. Ši prezidento išvyka į 5 valstybes tiesioginiai nieko bendro neturi su Lietuvai nepaprastai rūpinimais politiniais ir ūkiniais klausimais: NATO ir Europos s-ga! Keista kam prezidentas gaišta apie mėnesį labai brangaus laiko Lietuvai ir bereikalingai eikvoja valstybės lėšas? Taip labai reikalingas ūkis taip nuvargusiai tautai.

J.P. Kedys

išsisukti nuo naujų įsiutusių minios smūgių ir pasitraukti į saugią vietą.

Pasiryžę nepasiduoti

Šis svarstymas - pirmojo taikos susitarimo etapo dalis - buvo paskirtas, kai NATO paskelbė, kad organizacijos kariai surinko trečdali albanų sukilėlių ginklų. Bet dėl kilusių riaušių debatų pradžia buvo atidėta šešioms valandoms.

Parlamento pastatą Skopjėje blokavo apie 500 įsiutusių demonstrantų. Netrukus čia atvyko ginkluoti riaušių policijos daliniai. Apsupę parlamentą, įvykius jie vis dėlto nesikišo.

"Ši blokada tęsis tiek, kiek reikės, - pareiškė nedidelės nacionalistų grupelės, suorganizavusios demonstraciją, kuri sustabdė eismą Skopjes centre, lyderis Strass Angelovski. - Manau, kad žmonės pagaliau suprato, jog reikia užkirsti kelią tokiam susitarimui".

Prie parlamento susirinkę protestuotojai platino atsisaukimus, smerkiančius pastangas "sužlugdyti Makedonijos tautą".

Debatai vis dėlto prasidėjo

Nepaisant neramumų, parlamente po pietų vis dėlto prasidėjo diskusijos dėl konstitucijos keitimo proceso pradžios. Tai buvo numatyta taikos susitarime, kuri rugpjūčio pradžioje pasirašė visų pagrindinių šalies politinių partijų lyderiai.

Per posėdį kalbas sakė susitarimą su albanais remiantis šalies prezidentas Boris Trajkovski bei karingai nusiteikęs nacionalistas premjers Ljube Georgievski.

Pagal taikos susitarimą, kuriuo tikimasi užbaigti nuo vasario trunkantį konfliktą, vyriausybė sutiko pradėti konstitucijos pataisų svarstymus, kai bus surinkta trečdalis sukilėlių ginklų. NATO, kurios kariai vykdo šia (Nukelta į 5-tą psl.)

Ar būsime patys savimi?

Lietuvos nepriklausomybei - vienuolika metų. Su kokių džiaugsmu ji buvo sutikta! Geriau neprisivalge, kad tik laisvi! Deja... Ne visi veržiamė diržus. Įvairaus plauko sukčiai lobsta, o tie, kurie nori duoną pelnytis iš savo darbo, suvaryti į ožio ragą. Atlyginimas - tik zuikio ašaros. Nėra įstajymo, kuris paveiktų darbdavių sąžinę. O pats darbininkas daug nepapirkštaus, nes darbą gali prarasti. Kas toliau? Į valytojos vietą pusei etato užimti antai penkiasdešimt pretendentų, net su diplomais.

Dar gerai, jeigu šeimoje yra pensininkų, tai jie - pagrindiniai maitintojai. Tačiau pensijinį amžių tolina, vis "jaunina" žmogų, greitai retas kuris sulauks pensijos. Ligos suės, nes vaistai brangūs, už ką gi bedarbiui jų nusipirkti.

Skelbiama, kad keisis pensijų mokėjimo tvarka, kad ne laiškininkai nešios pensijas, o privačių firmų darbuotojai, nes "Sodrai" atsieis pigiau. Ir vėl nepagalvojama apie žmogų - ar jam bus geriau? Juk vienkiauose gyvanantiems visai nusenusiems, pasiligojusiems sodiečiams laiškininkas atneša ir vaistų, ir duonos, ir gydytoją iškviečia. Laiškininką jie laiko savą žmogumi, kuris, nors trumpam prisidės, išklauso jų bėdas. Turtingesnieji turi radijo telefonus, ištikus bėdai pagalbą iškviečia. O ką daryti tiems, kuriems telefonas ne pagal kišenę? Pagaliau kas atneš žmogui laikraštį, kuris šiandien ne vienam yra viskas, kuo žmogus dar gali pasidžiaugti.

Prabėgę vienuolika metų verčia susimąstyti. Penkiasdešimt metų buvome Rusijos partokratų tarnais, o dabar tampame savų biurokratų ir kapitalistų vergais... Ar būsime kada nors patys savimi?

Danutė Ivanauskienė, Jurbarko r.

MELBOURNO LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ DRAUGIJOS 50-MEČIO Jubiliejus

Melb. Liet. Kat. Mot. D-jos valdybos narės perpjauja Jubiliejinį pyragą - šakotį. Iš k: A.Sadauskienė, Z.Pranckūnienė, vice-pirm. A.Butkutė, V.Petraitiienė, išd. A.Vyšniauskienė, pirm. H.Statkuvienė ir sekr. V.Vaitiekūnienė. Nuot. Z.Augaičio

Š.m. rugpjūčio 18 d. Melbourne Liet. Kat. Moterų Draugija atšventė savo veiklos ypatingą 50-ties metų Jubiliejų. Ši garbinga šventė prasidėjo iškilmingais pietumis, dalyvaujant visoms draugijos narėms su antromis pusėmis ir daugybe kviestinių garbės svečių. Prašmatniai išpuoštoje salėje, kur ant sienos kabėjo aukso spalvos didelis 50-ties metų pažymimas auksinis jubiliejus, apšviestas daugybe lempučiu, atrodo labai įspūdingai. Įėjus į salę iškarto pajunti tos šventės nuotaiką ir bematant pradėti galvoti, kiek daug gerų kilnių darbų ši moterų organizacija yra nuveikusi per tą 50-ties metų laikotarpį, kiek daug kartų šios moterys yra ištiesę savo pagalbos ranką našlaičiams, ligoniams, seneliams, daugiavaikėms šeimoms, pavieniams pagalbos maldaujantiems asmenims, bažnyčių remontams Lietuvoje, daugybės šalpos - labdaros siuntinių pasiuntę į Lietuvą sušelpiant vargstančiuosius, remia lietuviškas mokyklas tėvynėje ir daugybės kitokių kilnių darbų. Tai yra darbščiosios birtelės, kurios nenulstamai dirbaujasi Dievui, Tėvynei ir Artimui! Kartu su savo pirmininke, darbščiausia, niekuomet rankų nenuleidžianti ir niekuomet nepavargstanti, visuomet linksmai besišypsanti Halina Statkuvienė, kuri jau 30 metų šiai Draugijai pirmininkauja ir sumaniai vairoja jos vairą.

Kun. Egidijui Arnašui sukalbėjus maldą už Draugijos mirusias vadoves bei nares, ir palaiminus gausiai apdėtą įvairių valgių stalą, prasidėjo pietūs ir išgėrimai, salėje matėsi gera nuotaika ir patenkinti veidai.

Puikiai papietavus, prasidėjo oficiali dalis. D-jos valdybos vice-

pirmininkė A.Butkutė pakvietė garbės svečius tarti žodį, kurių buvo gan daug: tai įvairių organizacijų bei valdybų pirmininkai ir atstovai, kurie nesigailėjo gražių, nuoširdžių sveikinimų, linkėjimų ir gėlių. Jų linkėjimai buvo, kad Draugija ir toliau nepavargtų ir taip energingai dirbtų, kaip kad iki dabarties, o mielai D-jos pirm. H.Statkuvienėi, daug kantrybės ir stiprybės dar 30 metų pirmininkauti.

Sveikino: kun. E.Arnašius, Aust.Liet. Kat.Federacijos pirm. R.Mačiulaitienė, Melb. Liet. Bendruomenės valdybos vardu K.Baškytė, soc. Globos Mot. D-jos pirm. J.Zalkauskienė, Melb. Liet. Klubo pirm. v. Bosikis, Melb. Liet. Parapijos Tarybos pirm. H.Antanaitis, Melb. Liet. Pensininkų valdybos pirm. S.Tomkevičius, Aust.Liet. fondo pirm. A.Šimkus, Melb. Liet. Parapijos choro dirigentė Z.Prašmutaitė, Tautinių šokių "Gintaras" vadovė D.Antanaitienė, Melb. Liet. Banko "Talka" direktorius V.Alekna.

Sveikinimus raštu prisijusčius iš Lietuvos, Amerikos, Adelaidės ir kitokių Australijos vietovių, organizacijų bei pavienių asmenų perskaitė Vida Vaitiekūnienė ir Viktorija Jablonskienė. V.Vaitiekūnienė perskaitė Vyskupo E.Bartulio sveikinimus, linkėjimus ir perdavė pirm. H.Statkuvienėi, gražiai iš medžio išdrožintą smūtkelį, kurį parvežė nuo Vyskupo iš Lietuvos kun. E.Arnašius grįždamas po atostogų. V.Vaitiekūnienė įdomiai papasakojo prisiminimus apie Melb.Liet.Kat. Moterų D-jos pradžią ir buvusias pirmininkes. Dr. E.Šiurnienė ir A.Vyšniauskienė, D-jos vardu padėkojo mielai D-jos pirm. H.Statkuvienėi už 30 metų kruopštų pirmininkavimą ir įteikė nuo D-jos narių dovaną - krepšėlį su 30

Daina skirta steigėjui Jonui P. Kedžiui

*Jonai, Jums darbų šimtai,
Bet šiandien atsipūsk ramiai.
Mes sveikiname Jus karštai,
Kad mūsų dar nepamiršai.*

*Sustok, prisėsk, skubėt gana,
Ši šventė yra Šventa Diena,
Oi, kaip smagu su Jonu
Sėdėt šioj salėj tarp žmonių.*

*Tebus Jums šventės dovana,
Ši nuoširdi vaikų daina,
Jūs pats pritari su daina,
Dainuosim visa Lietuva!*

Žodžiai *Magdalenos*
Auškalnienės, melodija dukters *Orintos*
Auškalnytės, 6 kl.

Auškalnių daugiavaikės šeimos dukros išpildžiusios dainų programą su viduryje J.P. Kedžiu ir Kauno meru

raudonų rožių, kiekvienas rožės žiedas simbolizuoja vienerių metų atliktą darbą, o taip pat ir puikų paveikslą. A.Vyšniauskienė perskaitė Petrutės ir St. Šiuškų nuoširdžius linkėjimus ir įteikė pirm. nuo jų dovaną, pačio St.Šiuškaus rankų darbo, iš medžio padarytą indą. Visi pirm. H.Statkuvienėi sudainavo "Ilgiausių metų".

Pirmininkė H. Statkuvienė visiems padėkojo už sveikinimus, linkėjimus, gėles ir dovanas, parciškėdama, kad krepšelis su 30 raudonų rožių sekančią dieną t.y. sekmadienį per pamaldas bus padėtas bažnyčioje prie Marijos statulos. Toliau sekė meninė dalis. Kun. E. Arnašius, kaip visuomet gražiai skambino gitara ir savo gražiu skardžiu balsu padainavo "O sena Žemaitija", jo balso ir gražių dainos žodžių būtime su malonumu pasiklausė bent porą valandų, bet gaila, kad daugiau negalėjome jo išspręsti, nors ir ilgai plojome.

Paulius Petraitis, visus sužavėjo savo meistriskumu valdant pianino klavišus, kuris taip puikiai išpildė šiuos veikalus: "Blue Danube" (J.Strauss) ir "Entertainer" (S.Joplin). Tai talentingas jaunuolis, kuriam susirinkusieji nepamalėjo gausių plojimų.

Birutė Kymantienė, solo padainavo "Paryžiaus tango", akompanavo R.Mačiulaitienė. Birutė, savo žavinčiu balsu, romantiškais dainos žodžiais ir linksma melodija tiesiog visus pakėlė nuo kėdžių.

Stepas Levickis, solo padainavo "On the street where you live" (Lerner & Lowe), akompanavo R.Mačiulaitienė. Šis puikios išvaizdos, grakščių judesių, gražiai valdantis balsą, jaunuolis žaismingai vaikštinėjo tarp sėdinčių svečių dainuodamas šią dainą, tai sudarė įspūdingą vaizdą.

Duetu: B.Kymantienė ir R.Mačiulaitienė padainavo "Nemuno kloniai", akomp. Z.Prašmutaitė.

Ir trio: B.Kymantienė, R.Mačiulaitienė ir S. Levickis padainavo "Dar anksti", akomp. Z. Prašmutaitė. Jie taip gražiai dainavo, kad jų besilaisant tiesiog norėjosi ir mums vėl grįžti į jaunystės dienas dainuoti su jais

ir niekuomet neprarasti tą malonų jausmą, kuriuo jų dainos mūsų širdis užvaldė.

Bet, štai ir vėl išgirdome A.Butkutės balsą, kuri taip sumaniai šiam pokyliui vadovavo, pristatydama svečius ir programos atlikėjus. Šį kartą ji pakvietė D-jos valdybos nares perpjauti Jubiliejinį pyragą - šakotį, kurį iškepė ir padovanojo šiai progai P. ir S. Šiuškai. O taip pat svečius priekavė ir pyragų, kurių buvo gausiai ir įvairių vieni už kitus gražesni ir skanesni, tai D-jos moterų menas.

Visos D-jos narės su savo dvasios vadu kun. E.Arnašium padarė keletą nuotraukų.

Po to dar ilgai visi vaišinosi kavute ir pyragais, dalijosi šios šventės įspūdžiais.

Sekmadienį, rugpjūčio mėn. 19 d. 11 val. r. Šv.Mišias, Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčioje atnašavo Melb. Liet. Parapijos klebonas kun. E.Arnašius. Visos D-jos narės išsirikiavusios po dvi su priekyje D-jos pirm. ir D-jos vėliava, kurią nešė D-jos narės pasipuošusios tautiniais rūbais, paskui kunigą iškilmingai įėjo į bažnyčią pamaldoms. Čia, pirm. H. Statkuvienė padėjo krepšėlį su 30 raudonų rožių, kurias ji buvo gavusi dieną prieš, nuo D-jos narių. Giedojo parapijos choras. Kun. E. Arnašius pasakė įspūdingą, tai dienai pritaikytą pamokslą. Visos narės prėmė šv. Komuniją. Melb. Liet. Kat. Mot. D-jos narė M. Šidlauskienė

Melbourne Liet. Kat. Mot. D-jos narės. Antroje eilėje viduryje sėdi: pirm. H.Statkuvienė ir klebonas kun. E. Arnašius. Nuot. Z. Augaičio

Adelaidėje

Mūsų klebono gimtadienis

Liepos 15 d. šventėme mūsų gerb. klebono kun. Juozo Petraičio gimtadienį.

Kun. J. Petraitis linksmai dėkojo visiems už sveikinimus ir dovanėles susirinkusiems parapijiečiams. Pasidžiaugė, kad sveikata gera, kad visą laiką tarnaus, kiek tiktai galės, nes nori savo kaulus palikti Adelaidėje. Dėkojo mums už viską. Buvo šviesi, gera nuotaika.

Lietuvių Caritas Inc. ir šv. Kazimiero Parapijos metinis susirinkimas

Susirinkimas vyko šv. Kazimiero Parapijos salėje 2001 m. rugpjūčio 5 d., sekmadienį 1 val.

V. Baltutis padėkojo už pasitikėjimą. Paskaitė susirinkimo darbotvarkę. Sus-mo priimta. Į mandatų komisiją išrinkta: U. Jucienė, J. Miliauskas, Z. Vencienė. Praeitų metų protokolą paskaitė E. Varnienė. Priimtas be pataisymų.

Klebono kun. Juozo Petraičio pranešimas

Per šiuos metus buvo 2 krikštai. Vestuvių nebuvo, nes daugmas susimeta ir gyvena. Buvo 12 laidotuvių, kelios buvo, kur klebonas nebuvo kviestas. Aplankė 48 ligonius, šiame darbe pagelbėjo nuveždamas P. Snarskis. Dėkojo jam ir ligonių lankytojoms: J. Nekrošienei ir V. Rupinskienei.

Šiais metais Rekolekcijas pravedti pakvietė kun. E. Arnašius. Kviesti iš užjūrių labai brangiai kainuoja - neįmanoma.

Dėkojo Parap. Tarybai, L.K.M. Draugijai, Ateitininkams, Bažnyt. šv. Kazimiero chorui, visiems parapijiečiams prisidedantiems prie Parapijos darbų.

Užbaigiant paminėjo visus šiais metais mirusius pavardėmis. Už juos sukalbėjome "Amžiną Atilį".

Parapijos Tarybos pirmininko V. Baltučio pranešimas

Paskaitė buvusią Tarybos sudėtį: Garbės pirm. - kun. Juozas Petraitis, pirm. - V. Baltutis, vicepirm. - P. Gasiūnas, išdininkas - V. Vencius ir "Baltijos Vasarvietės" administratorius, sekretorius - A. Kubilius, pavaduotojas - J. Jonavičius, parengimų organizatorius - V. Vieraitis, ūkvedys - V. Janulis, baro vedėjas - V. Nekrošius, P. Gasiūnas padėjėjas. Į Tarybą įeina dvi moterys iš ALK Moterų D-jos su pilnomis teisėmis balsavime. Jos dalyvauja taip pat ir parengimuose.

Šįmet savo kadenciją baigia 4-ri Tarybos nariai: P. Gasiūnas, A. Kubilius, V. Nekrošius ir V. Vencius, prašė juos neatsisakyti. Sakė tikisi, kad mums pavargus, ateis jaunimas.

Išdininkas V. Vencius

Aiškiaai nušviētė išdo padētį.

Ūkvedys - V. Janulis smarkiai susirgęs Apie ūkvedžio darbus papasakojo V. Baltutis. Reikia pasirūpinti kas galėtų V. Janulį laikinai pavaduoti.

Kiemą tvarko samdomas žmogus - Liūdas Kazlauskas. Jis sutiko pavaduoti V. Janulį, kol atsiras nuolatinis.

Revizijos Komisijos pranešimas - Romas Jablonskis

Revizijos Komisija: R. Jablonskis, S. Čipliesnė ir A. Lazauskienė. Pranešė - kasa

tvarkingai vedama, dokumentai tikslūs.

Paprašyta liko ta pati Revizijos Komisija.

Parapijos Tarybos - Caritas rinkimai

Sus-mo pirm. V. Baltutis pranešė, kad turi būti išrinkta 6 nariai. Keturi nariai, kurie turėjo būti perrinkti, visi sutiko įeiti Tarybon. Taip pat L. Kazlauskas, kuris sutiko pavaduoti V. Janulį, sutiko įeiti Tarybon, ir dvi L.K.M. D-jos narės su lygiom balsavimo teisėmis.

Sudaryta Parapijos - Caritas Taryba.

Organizacijų pranešimai:

Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos pranešimą paskaitė pirm.

S. Vasiliauskienė

Septynių Draugijos narių valdyba posėdžiavome, dirbome, kiek pajėgėme. Labai daug narės dirba šalia valdybos. Tai: maldų organizavimas, bažnyčios altoriaus puošimas, bažnyntinių rūbų priežiūra, ligonių lankymas, pietų organizavimas.

Talkininkavome Parapijos Tarybai ruošiant 40-ties metų parapijos sukaktį. Užgavėnių popietę, dalyvavome Tarybos posėdžiuose. D-jos pirmininkei išvykus atostogų, ją pavadavo išdininkė. Pagelbėjome kun. klebonui: pavaišino me zonos kunigus, paruošėme vakarienę. Dalyvavome tautiniais rūbais šv. Mergelės Marijos kasmetinėje Australų Katalikų ruošiamoje procesijoje.

Paruošėme pietus paremti Lietuvos Bažnyčią ir Pasaulio badaujančius, "Tėviškės Aidus" - mūsų katalikišką laikraštį. Atlikome daug visokių smulkesnių darbėlių.

D-jos Valdybos vardu dėkoju Dvasios Vadui už patarnavimus, Parapijos Tarybai už glaudų bendradarbiavimą, D-jos narėms už pagalbą darbuose, ypatingai už gausias aukas, visiems parapijiečiams prisidėjusiems prie D-jos darbų vykdymo ir talkos, ypač pietautojams.

Ateitininkų pranešimą paskaitė sekretorė V. Rupinskiene

Suruošė 2 Radijo valandėles: Kristaus Karaliaus ir Šv. Kazimiero progą. Pagamino dvejus pietus Parapijoje.

Dėka Nemirai Masiulytei-Stapleton buvo pravedti Lituanistiniai kursai. Juos baigė 4-ri studentai.

Buvo suruošta šv. valanda Sekminių progą ir Jaunimo koncertas, kuriame vaikučiai, jaunimėlis tarė lietuvišką žodį, o jį taip gera išgirsti... skaitė, deklamavo, grojo, šoko.

Prisideda prie ligonių lankymo. Buvo keli pasitarimai. Palaiko ryšį su Lietuvos ir Amerikos Ateitininkais.

Šv. Kazimiero Bažnytinio choro vardu V. Opulskis

Papasakojo, kaip buvo per lietuvių šv. Mišias Sydney. Liko toks graudus vaizdas, pajutome, kaip gera pas mus ir kas darosi, kai nėra lietuvių kunigo.

Kiosko ir kun. dr. P. Jatulio

bibliotekos - Augustino Kubiliaus Bibliotekoje yra apie 2000 knygų, bet labai mažai skaitytojų ir vis mažėja. 7-nis paketus knygų išsiuntė Lietuvos mokykloms.

Kioskas gauna "Tėviškės Aidus" ir "Mūsų Pastogę". Priima laikraščių prenumeratas, bet ir tų vis mažėja. Ateinanti mūsų karta lietuviška spauda nesirūpina.

Sydnėjaus Lietuvių Katalikų Parapijos Komitetas

Parapijos žinios

Tris metus aptarnavęs Sydnėjaus lietuvius, kapelionas Fr. Roger Bellemore SM dėl sveikatos, įsipareigojimų savo parapijoje ir gimnazijoje patiekė raštu atsistatydinimą. Savo darbą kaip lietuvių kapelionas Fr. Roger pradėjo 26-04-1998, ir užbaigs su šv. Mišiomis šių Kalėdų rytą. Parapijos komitetas jaučia, kad šią problemą liečiančią lietuvių pamaldas Sydnėje, turi spręsti visa tikinčiųjų bendruomenė. Šiuo reikalu yra šaukiamas specialus lietuvių susirinkimas rugsėjo 30 dieną, sekmadienį 14 val. Lietuvių Klube.

Dienotvarkė:

1. Pirmininkės pranešimas.
2. Lietuviškų pamaldų tęstinumas.
3. Kapeliono suradimas.
4. Einamieji religiniai reikalai.
5. Susirinkimo uždarymas.

Sydnėjaus bėdos

Neužtenka, kad visais varpais disonasa nuskambėjo Lietuvių Dienos Sydnėje, neturiu nieko gero pasakyti ir šiose eilutėse. Turime gražiausius Lietuvių Namus lietuviškame pasaulyje užsienyje. Besididžiudami vis žiūrime, kad juos lanko daugumoje tik apmokami tarnautojai. Nariai, kurie religingai lankė juos ir rėmė šiandien jau ilsisi besibaigiančiose lietuvių sekcijos kapinėse. Ilgametė klubo svetainės vedėja Genė Kasperaticienė padėjus sudilusį samtį atsigulus ligoninėje. Sveikatos jai. Naujų šeiminių žemaitiški blynai neatstoja bulvinių blynų su spirgučiais ir grietinėle. Pietuose šeštadieniais vėjai gaudosi po valgyklą. Nėra valgytojų.

Klausiamė, kur mūsų vidurinioji karta, kuriam ir Lietuvos vėliavą pačiupinėti nėra laiko? Like keli dar darbingesni tautiečiai taip pat ligų apstėsti nesiskundžia ir velka tą girgždantį bendruomenės vežimą. Jį

Adelaidės Lietuvių Mokyklos pranešimą paskaitė V. Baltutis

Mokykloje yra 10 mokinių ir 4-ri lankantys nereguliariai. Vedėja yra Rūta Sankauskienė, jai padeda dukra Saba. Prašo vyresnių pagalbininkų, kad mokiniais padėtų skaityti. Dėkoja Parapijos Tarybai už mokyklos patalpas.

V. Baltutis pasakė šįmet nėra Lituanistinių kursų, nes nėra kursantų.

Lietuvių Katalikų centre yra Bendruomenės Archyvas, turi du kambarius. Vadovauja ir dirba V. Baltutis ir A. Zamoiskis. Padėkojo už patalpas.

Liet. Caritas Inc. bei Parapijos

Tarybos nariai pasiskirstė pareigomis Šių metų 5 d. rugpjūčio Parapijos salėje įvyko metinis Liet. Caritas Inc. bei Parapijos susirinkimas, kurio metu dalis Tarybos narių buvo perrinkta, o vienas buvo išrinktas naujas, vietoj sergančio Vytauto Janulio.

Rugpjūčio 22 d. mėnesiniame Tarybos posėdyje pasiskirstyta pareigomis:

Kun. Juozas Petraitis, M.I.C. - klebonas ir garbės pirmininkas; Viktoras Baltutis - Liet. Caritas bei Parapijos Tarybos pirmininkas; Jurgis Jonavičius - vicepirmininkas; Augustinas Kubilius - sekretorius; Vytautas Vencius - išdininkas ir vasarvietės "Baltijos" administratorius; Vincas Vieraitis - parengimams; Vytautas Nekrošius - baro vedėjas; Liudas Kazlauskas, naujas narys - ūkvedys; Petras Gasiūnas - sekretoriaus ir baro vedėjas padėjėjas; Vytautas Janulis - Tarybos narys. Taip pat dvi atstovės ir ALK Moterų D-jos yra pilnateisės Tarybos narės. S.P.

patepti jau nėra su kuo.

Turėjome lietuvius kapelionus ir pilną bažnyčią tikinčiųjų. Iškeliavo mūsų kapelionai ir nepasirūpino iš anksto, kas aptarnaus likusius tikinčiuosius. Girdime balsų, kad mums reikia lietuvių kunigo, bet tų balsų nematome ir negirdime lietuviškoje pamaldose. Bandė mus gelbėti atvykę kunigai ir vyskupas iš Lietuvos. Pamatę saujelę mūsų bažnyčioje negalėjo sugrįžti Lietuvon pasakyti, kad mums reikia kunigo... Štai ir paskutinis nuoširdus australas Fr. Roger mūsų kapelionas turėjo padaryti išvadą dėl tolimesnio mūsų aptarnavimo.

Čia kelios pabiros mano mintys. Turite laiko iki susirinkimo apsispręsti ir pagalvoti, kur mes eisime be dvasinio kapeliono. Ar gal jis jau mums nereikalingas? Quo vadis Sydnėjaus lietuvių?

Zinutes atsiuntė A. Kramilius

Mūsų gimtas sodžius

Tarp klevų žalių.

Čia - tėvų žemelė

Ir troba greta,

Čia pilis stovėjo

Ant aukštos kalvos,

Čia kapai senolių -

Didvyrių narsių.

Kviečia parymoti

Kryžiai pakely.

Iš "Dainos apie

Piliakiemį"

Makedonijos taikos...

(Atkelta iš 3-čio psl.)

operaciją, numato iš albanų Nacionalinės išlaisvinimo armijos (NIA) surinkti apie 3300 ginklų.

Vyriausybė neįsipareigojo patvirtinti reformas, kol nebus surinkti visi ginklai.

Tarp numatomų reformų - albanų kalbos paskelbimas valstybine, didesnis albanų skaičius policijoje bei vyriausybės decentralizacija. Tai leistu albanams spręsti patiems savo reikalus daugelyje rajonų.

Nors Makedonijos vyriausybė įsitikinusi, kad sukilėlių arsenale yra daug daugiau nei 3300 ginklų (manoma, kad jų gali būti net apie 60 tūkst.), prezidento B. Trjkovskio kanceliarija paskelbė, kad parlamentas sąžiningai vykdys įsipareigojimą laiku pradėti diskusijas.

Nusiginklavimas vyksta sparčiai

NATO būstinėje Briuselyje labai teigiama vertinama albanų sukilėlių nuginklavimo operacijos Makedonijoje eiga. Aljanso vadovybė pareiškė, kad ginklų surinkimo misija vyksta sparčiau, nei numatyta.

Operacijai vadovaujantis danų generolas majoras gūnkar Lange įteikė B. Trajkovski laišką, kuriame nurodė, kiek ginklų jau surinkta iš NIA sukilėlių.

Laiške teigiama, kad per pirmąjį misijos etapą buvo surinkta daugiau nei trečdalis sukilėlių ginklų - 1400.

Reuters, AP ir "Lietuvos ryto" inf.

Pakalbėkime apie sveikatą

Nuo per ankstyvos senatvės - gurgšnis raudono vyno

Amerikiečių mokslininkai nustatė, kad pelės, kurioms eksperimento metu buvo duodama perpus mažiau maisto nei jų giminaitėms - gurmanėms, gyveno daug ilgiau už pastarąsias. Peršasi išvada, kad tik saikinga mityba gali išgelbėti nuo per ankstyvos senatvės. Tiesa, galbūt išsiganč dėl maisto pramonės ateities, mokslininkai skubėję patikinti, kad kelių ankstyvai senatvei galima užkirsti ir valgant žuvį, vynuoges, alyvų aliejų, citrusinius vaisius ir netgi saikingai geriant raudonąjį vyną! Vadinasi, nebūtina gyventi pusbadžiu, jei nori ilgai išlikti jaunu.

Vakarienę suvalgyk pats!

Net patys liekniausi iš mūsų prisimena senolių priesaką: vakarienę atiduok priešui. Šią, rodos, amžiną tiesą paneigti nuspėdė Vakarų dietologai. Jie tvirtina, kad viršsvoris atsiranda nuo per didelio suvartotų kalorijų kiekio, o ne nuo paros laiko,

kuriuo jos buvo sunaudotos. Taigi tereikia apsiskaičiuoti individualią kalorijų normą savo organizmui (jei metate svorį, norma bus 1000-1500 kcal, o jei jūsų medžiagų apykaita greita - 2300-2600 kcal), ir galite kirsti kad ir vidury nakties! Tik po to nepamirškite išsivalyti dantų...

Panecėja nuo migrenos

Dar vienas argumentas neriebaus maisto naudai! Kalifornijos universiteto mokslininkai tvirtina, kad riebalai gali būti migrenos priežastimi. 54 procentai eksperimento dalyvių (eksperimento metu savanoriams buvo duodamas tik liesas maistas) atsikratė stiprių galvos skausmų, kurie juos kankino daugelį metų. Taigi ir neriebus maistas gali būti skanus, o jei savijauta žvali ir galva neplyšta pusiau - ko daugiau bereikia?

Parengė Eglė Šimonytė (Žmogus)

Pasirūpinkime kaulais

Osteoporozė (kaulų išakijimas, išretėjimas, trapumas) - liga, kuria serga apie 30 proc. žmonių, sulaukusių 50 metų, o moterys - tris kartus dažniau. Sergant osteoporozė, išakija ir tampa trapūs kaulai, juose sumažėja kalcio, todėl nuo menkiausios traumos lūžta net nugriuvus lygioje vietoje. Dažniausiai lūžta šlaunikaulio kaklelis, stipinkaulis riešo srityje, kulkšnis.

Osteoporozės priežastys: nejudrus gyvenimo būdas, nepakankamas kalcio kiekis, gaunamas su maistu, rūkymas, piktnaudžiavimas

Nauja gailestingoji sesuo

Danielle Stupuras, 21 metų, lietuvaitė, gyvenanti Kilmore, įsigijo gailestingosios sesers specialybę (Bachelor of Nursing), La Trobe Universitete, Bendigo.

Išsipildė jos svajonė ir šiuo metu dirba Northern ligininėje, Epping. Ateityje planuoja dirbti su aborigenais ir priklausyti aviacijos daktarų organizacijai (Flying Doctor Service).

Danielle lankėsi Lietuvoje 1994 metais. Jai labai patiko senelio Augusto gimtinė ir senelės Stasės gimtinė - Lenkija.

M.G.

kava, "Cola-cola", moterims - pomenstruacinis periodas, ankstyva menpauzė, mažas kūno svoris, nutukimas. Osteoporozę galima nustatyti atliekant kaulų rentgenogramą. Išsitiirti rekomenduojama moterims, sulaukusioms 50 metų, ir visiems, kuriems yra lūžę kaulai dėl menkos traumos. Kad kaulai būtų stiprūs ir nelūžtų, reikia valgyti maistą, kuriame yra pakankamai kalcio: pieną, baltą ar fermentinį sūrį. 100 g sūrio yra 800 mg kalcio (paros norma - 800-1500 mg). Jei per dieną suvalgysite griežinėlių sūrio ar išgersite pusę litro pieno, kalcio pakaks. Daržovės, vaisiai ir uogos kalcio turi mažiau, bet jose yra kitų labai reikalingų mikro ir makroelementų bei vitaminų, nuo kurių priklauso kaulų medžiagų apykaita. Fiziškai aktyvių žmonių kaulai stipresni, todėl daugiau vaikščiokite,

bėgiokite, šokite, dirbkite fizinį darbą, ilgiau būkite gryname ore, saulėje. Fizinis krūvis skatina kaulų atsinaujinimą. Daugelį metų dirbdamas traumatologu, patyriau, kad nuo menkos traumos lūžta kaulai tiems žmonėms, kurie mažai judėjo, neteisingai maitinosi.

Petras Klusas, Gydytojas

--oOo--

Ar girdėjai?

Gydytojas:

- Operacija jums kainuos tūkstančių litų...
- Tai apiplėšimas... Jau geriau aš numirsiu!
- O jūs žinote, kiek mūsų laikais kainuoja laidotuvės?

--oOo--

Skaudi tema

Senokus palaidoti gyvus leidžia įstatymas

Rojaus ar kapo prieigos?

Į Onos ir Stepono Venckų vienkiamį Pagramančio regioniniame parke (Tauragės r.) pataikėme atvykti per patį sodų žydėjimą. Tad trumpam pasirodė, kad priartėjome prie rojaus: dangaus mėlynėje įrėminta pavasario žaluma, nuvedanti žvilgsnį toli toli į horizontą, šalia kiekvieną praeivį pašnekinanti Jūros upė ir šilta žiedų pūga, šokanti pagal paukščių orkestrą. Ir darėsi aišku, kodėl kažkada Stepono Venckaus protėviai nusipirko šį žemės lopinėlį, šiaip jau ne itin derlingą ir dar velnio kiaušinių primėtytą. Kiekviena Venckų karta juos rinko, bet pašaląs kiekvieną pavasarį vis naujus akmenėlius į dirvos paviršių iškeldavo. Tik niekas tuomet nė sapnuoti negalėjo, kad tie plūgą ar dalgį daužant akmenys barkštels ir į pačią žmogaus širdį.

Vienkiemio šeimininkas nė nežino, kada buvo išridentas šiandieninis jų nelaimės akmuo, t.y. kada jų protėvių žemė su visa sodybvietė pateko geologų akiratin ir buvo įregistruota kaip Gudlaukio žvyro karjeras. Tik atsimena, jog dar buvo gilus sovietmetis, kai jų žemių pakraščelyje buvo pradėtas kabinti žvyras, ir karjeras žingsnis po žingsnio grasino vienądien priartėjęs prie trobos. Bet sugrįžo taip laukta Nepriklausomybė, kuri deklaravo, kad nuosavybė - neliečiama, tiesiog šventas dalykas ir S.Venckus nustojo žvalgytis žvyruobių pusėn. Deja... Kai jis ėmė tvarkyti žemės paveldėjimo dokumentus, karjeras Venckų trobelės pusėn pasileido tiesiog šuoliais ir, kaip ir buvo grasinęs, atkeliavo į patį kiemą. Taigi žiūri iš Venckų sodybos vienon pusėn - rojaus kampelis, o grįžtelį atgal - ant paties žvyruobės krašto bestovis.

- Šitaip mus prie smerties pratina. Žiūri ir matai kaip smiltys į kapą byra... O gal, sakau, tai ir yra

naujoviškas pensininkų laidojimo būdas: aplink duobėm apkas, o paskui užstumdys. Kiek laidojimo išlaidų susitaupyti, - filosofuoja sodybos šeimininkė Ona.

"Kartuvės"

Jai gerai: marčiosna į Venckų ūkį atėjusi, vis tiek yra kiek "šaltesnė" tai žemei, tad, nors ir pro ašaras, pajuokauti sau leidžia. Kas kita - josios Steponas. Nebe į žmogų panašus tapo: skruostai įkritę, širdelė tabaluoja... Ypač po to, kai jo kieme atsirado "kartuvės". Šitaip pavadinome karjero riboženklių, įkasta gal už 10-12 m nuo pastato, šalia kurio Venckai, kad neužkliudytų važiuodami, baslį įkalė. Į žemę ir į širdį.

Sudarkytas kraštovaizdis, po langais dūšių plėšanti technika - ne vienintelė mūsų vienkiemio nelaimė, - sako O. Venckienė. - Jie išvežė ne tik žvyrą, bet ir mūsų šulinio vandenį. Praeitą vasarą net gyvuliams vandenį nešėme iš Jūros. O kiek čia tos mūsų sveikatos...

- Man pasiūlė kraustyti iš čia. Urėdija sakė 5 tūkstančius duosianti. Nesupratau, rimtai tai ar juokais? Kur man kraustyti? Sovietmetyje, kai visus vienkiemius šlavė, išsilaiškėme. O dabar... kraustykis. Niekur aš nesikraustysiu. Kiek jau čia man beliko. O jeigu nori greičiau, tegul užverčia buldozeriu, - lėtai, sverdamas kiekvieną

Rimanto DOVYDĖNO pieš.

žodį, kalbėjo 78-uosius metus einąs Steponas.

Žadėjo Steponas mums ir dar kažką pasakyti, bet moteris per pusę žodį sulaukė ir šnipštelėjo savo žmogui: "Patylėk, tėvai! Juk jie - valdininkai, jie nesupras..."

Nesusivokėliai

Šalia žvyruobės stovėjęs Mažonų seniūnijos žemėtvarkininkas Kęstutis Eglynas sakė, jog, girdi, nereikėtų šitaip situacijos dramatiizuoti. Jie Venckui žemę tikrai sugrąžinsią. Tiek, kiek žvyruobei atkirpo, kitame kaime, būtinai atiduosią. Mat arčiau negalį. Visa arčiau esant Venckų žemė jau išdalyta. Bet tikrai atiduosią...

Atrodo, taip ir nesuprato valdininkas, jog Venckus tos žemės jiems dar pridėtų, kad tik jo kiemą ramybėje paliktų, kad jo prie mirties be laiko nepratintų.

- Mes siūlėm Venckui įvairius paimtos žemės grąžinimo būdus. Jų net keturi yra. Bet Venckus į kalbas neina. Čia, girdi, gimiau, čia ir numirsiu. Bėda, kad seni žmonės užsispyrę, žemės vertės nesupranta, - guodėsi K.Eglynas.

Vietiniai nieko nežinojo?

Tauragės rajono žemėtvarkos skyriaus vedėjas Ričardas Ažna sakė, kad jų niekas nė neklausė, kai iš Venckų žemės žvyro karjerą darė. Karjeras išžvalgytas labai seniai, dar 1979 metais. Tuo remiantis toji žemė 1998 m. lapkričio 16 d. buvus patvirtinta kaip neprivatizuojama, tapo valstybės išperkama, ir jie jau nieko negalį padaryti. Įstatymas leidžia išpirkti žemę visuomenės reikmėms. Keistos tos valdininkų formuluotės "išpirkti", "atimti"... Skamba skirtingai, o pasekmės vienodos. Ištiesė planą. Išžvalgyto karjero teritorija baigiasi toli už sodybos. Tik jį eksploatuoti kol kas leista iki S.Venckiaus kiemo, iki "kartuvių".

Tuo tarpu Lietuvos geologijos tarnybos Žemės gelmių išteklių leidimų grupės vadovas Rapolas Rajeckas sakė,

jog niekų kalba, kad niekas nieko neklausė. Jei valdininkai, priimdami žmonių gyvenimus lemiančius sprendimus, neatvažiuoja į vietą susipažinti su tikrąja padėtimi arba jei jiems kito skausmas atrodė bevertis, tai dar nereiškia, kad jų žodžio niekas neklausė.

Aš kartojau jums: dabartiniam karjerui neišduotas nė vienas leidimas, nesuderinus su vietos pareigūnais, - sakė R.Rajeckas. - Tai anksčiau vykdomasis, partkomas viską, kaip jiems reikėdavo, taip ir padarydavo. Priimdavo potvarkį sodybą nukelti, ir viskas. Tai jau dabar mes nieko nedarome be vietos žemėtvarkininkų, be derinimo su apskritimi, su Aplinkos ministerija. Antra vertus, kokios dabar statybos? Juk nebe tie žvyro poreikiai. Anksčiau, kai po 30 mln. kasėme... kai buvo valstybės užsakymai... kai pinigai iš Maskvos ėjo... aš jus šimtu procentu užtikrinu, kad visi derinimai buvo atlikti Tauragėje, o tik tada mes leidimą išdavėme. Tiek senojoje, 1995 metų, tiek naujojoje Žemės gelmių įstatymo redakcijoje kuo aiškiausiai parašyta: "Tik suderinus..." Tiesa, savivaldybė šiam procese nedalyvauja. Leidimas eksploatuoti karjerą Tauragės miškų urėdijai išduotas 1997 m. sausio 24 d. ir galioja jis iki 2007 m. sausio 31 d.

Tai kad galai trupučiuką nesueina: leidimas karjerui išduotas 1997-ųjų sausį, o s.Venckaus žemė kaip neprivatizuojama patvirtinta tik beveik po metų, 1998 m. lapkričio mėnesį.

S. Venckus užlaiko užmokestį

Žemės gelmių išteklių leidimų grupės vadovas R.Rajeckas pažymėjo, kad, žmoniškai sprendžiant, tokių problemų neturėjo kilti. Net dabar, kai karjero riboženklių įbestas vos ne kiemo viduryje, karjerą esą galima eksploatuoti taip, kad nebūtų temdomas senojo vienkiemio gyventojų gyvenimo saulėlydis. Bet

(Nukelta į 8-tą psl.)

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Gyvojo Rožančiaus Pranešimas

Brolija užprašė mišias už buvusios narės Pranos Ūsienės vėlę, kurios buvo atnašautos rugpjūčio 23 d. Parapijos koplyčioje.

Užprašytos šv. Mišios už a.a. Antaniną Kalvaitienę, mirus š.m. balandžio mėn. 9 d. Bethlehem ligoninėje. Palaidota Springvale kapinėse. P.Mažylis.

Rugsėjo 2 d. už Broniaus Zumerio vėlę 4 metai. Rugsėjo 9 d. už Janinos Šaulienės v. 3 m., Rugsėjo 15 d. Lietuvių Namuose už mirusius parapijos choristus 2 val. p.p., Rugsėjo 16 d. už Karolio Prašmuto v. 16 m.

A.†A. Bernardas ČESONIS

Bernardas gimė rugpjūčio mėnesį 23 d. 1912 metais Trakų apskrityje, Lietuvoje septyniū brolių ir trijų seserų šeimoje. Jau nuo jaunų dienų Bernardui teko pačiam užsidirbti duoną. Kurį laiką dirbo Latvijoje o 1933/34 metais atliko karinę prievolę artilerijos pulke Panemunėje. Pirmos Sovietų okupacijos metu Bernardo šeima smarkiai nukentėjo. II-ram pasauliniam karui baigiantis Bernardas kaip ir daugelis mūsų visų pasitraukė į Vakarus.

1949 metais Bernardas atvyko į Australiją. Dvieju metų darbo prievolę atliko Vakarų Australijoje kirsdamas mišką. Kontraktui pasibaigus, atvažiavo į South Melbourne, nusipirko savo namą ir iki pensijos išdirbo mašinistų spyruoklių fabrike South Melbourne. 1955

Melburno Pensininkų Sąjungos nariams. Rugsėjo mėn 11 d. 11 val. renkamės Lietuvių namuose. A.S.

Rugpjūčio mėn. "Tėviškės Aidams" aukojo:

P. Mažylis \$50, K. Augūnienė \$20, A. Vyšniauskienė \$15, po \$5 R. Curienė, M. Puzienė, A. Raudys ir O. Zylė ir J. Makūnas.

Stribai

Juozas Starkauskas parašė 614 pusl. knygą apie stribus, jų praeiktą veiklą. Šioje knygoje pridėti dokumentai apie jų skaičių apskrityse įvairiais laikais, jų apsiginklavimą, aprangą, atlyginimą, teroro būdus. Juozas su partizanais, teisinė stribų padėtis, stribų ėjimas į kariuomenę, stribų tautybė, stribų amžius, moterys stribės ir taip toliau kas tik apie stribus norima žinoti. Knygos kaina 35 Lt persiuntimas. J.P.K.

metais susipažino su Petronele Balnionis ir drauge išgyveno iki paskutinių dienų. Nelengva buvo Bernardo ant čios žemės kelionė, bet kaip lietuviškas priežodis sako, ką Dievas myli, tam ir kryželį duoda. Bernardas tą kryžių nešė su dideliu kantrumu, niekada nedejuodamas, niekada nesiskundė ir niekada kito dėl kokios nesėkmės nekaltino.

Bernardas buvo ramaus būdo, labai lengvai sugyvenamas, nors kartais ir užsispyręs. Prieš maždaug 9-nius mėnesius pradėjo numesti svorį ir pamažu sveikata silpnėjo. Po ilgos kovos su vėžio liga pagaliau tik 7 dienų nesulaukęs savo 89-to gimtadienio iškeliavo į amžinybę, kur nėra nei skausmo, nei vargo, nei ašarų.

Ilsėkis ramybėje, mielas Bernardai. R.R.

A† A. Bernardo Česonio laidotuviams vietoje gėlių Lietuvos našlaičiams aukojo: L. Braniška, A. Balnionis, P. Balnionis, M. ir M. Noowood, S. ir A. Mucenieikai, E. ir B. Pankevičiai, R. ir D. Ragauskai, A. ir L. Ramanauskai, S. ir M. Tamašauskai ir A. Urbonavičius.

"Tėviškės Aidų" Redakcijai

Atsakydamas Gabrieliui Žemkalniui į jo laišką ("T.A." Nr. 16) dėl Lietuvių kalbos nereikalingumo savaitgalio mokyklose 1996 metų Tarybos posėdžiuose, Žemkalnis siūlė tą įdėti. Net per du kartus bandė tikinti delegatus, kad tai bereikalingas laiko gaišinimas varginant vaikus su lietuvių kalba.

Aš gerai patyriau Žemkalnio laikyseną. Jeigu jam priimtina kito žmogaus nuomonė, tai jis atsimeina. Jeigu ne-tai neprisimeina, ir kaip australai pasako "sorry" ir toliau vėl tą patį daro...

Delegatai buvome pritrękti tokiu tvirtu Žemkalnio siūlymu ir kiti neradome tam ir žodžių pasipriešinti. Kaip visa tai buvo upprotokoluota aš nepinau.

Turiu priminti skaitytojams, kada iškilo Tautos Himno parodojos klausimas kai Vašingtono Holokauto muziejuje žydai pardavinėjo CD diską su iškraipytu mūsų Tautos himnu.

Sužinojęs apie tai pasiunčiau faksą į Lietuvos Ambasadą Vašingtone ir klausiau kas yra daroma. Atsakymo negavau. Skambinau Gabrieliui Žemkalniui du kartus į Vilnių tuo reikalu ir gavau atsakymą, kad Lietuvoje dar niekas apie tai nežino. Tik tąsyk paleidau laiškus į Lietuvos spaudą ir pasirodžius mano laiškam spaudoje Lietuvoje vyriausybė pasiuntė protestą, "vertą trijų centų", Holokausti, o ne valstybės valstybei Vašingtone. Toks jau atrodė buvo Lietuvos vyriausybės supratimas, kad nežinojo kur protestuoti.

Žemkalnis pasipiktinęs kad Kramilius iššaukė protestą, o ne jis, papylė puodą pamazgų ant manęs per SBS Radijo, kad "Kramilius nieko nesiklausęs pradėjo rašinėti į spaudą

Dėkojame

Už auką per testamento vykdytojus A. Jankevičių ir Pr. Švambarį.

Svenčiant Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos 50-ties metų Jubiliejų aukojusiems J. Balčiūniui, V. ir E. Čižauskams, L. Didžienei, M. Mackevičiui, T. Pošiūnienei, P. Šauliui, P. ir S. Švambariams \$370 sumoje; S. ir P. Šiuškams už saktotį, J. K. ir L. Kebliams už ungurius, M. Kozlovskii už filmą, Z. Augaičiui už nuotraukas; už nuostabią gėles Socialinės Globos Moterų Draugijai per pirmininkę J. Zalkauskienę,

Z. Mackevičiui, M. Mackevičienei ir T. Pošiūnienei; už sveikinimus Melbourne bendruomenės organizacijoms ir gautus iš Adelaidės, Lietuvos ir Niujorko bei asmeniškų sveikinimus; už nuotaikingos programos atlikimą kun. E. Arnašui, B. Kymantienei, St. Levickiui, R. Mačiulaitienei, P. Petraičiui ir Z. Prašmutaitei - taip dosniai ir nuoširdžiai prisidėjusiems prie draugijos 50-ties metų Jubiliejaus Šventės pasisekimo, reiškiamie širdingiausia padėką.

Melbourno Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos Valdyba

"Kengūrų ir koalų pašonėje"

Knygos išleidimo Vajaus komitetas praneša ir dėkoja visiems Australijos lietuviams, kurie domisi ir deda pastangas šios knygos įgyvendinimui reikalui. Ačiū Dievui ir aukotojams, jau turime surinkę ir Melbourne lic. Banke "Talka" laikomi \$18,485 ir SA5000 yra pasiūsta į Čikagą, į kun. K.J. Ambraso banko sąskaitą (toks aukotojo buvo pageidavimas). Viso turime \$A23,485 atrodo didelė suma pinigų, bet užtenka tik knygos išleidimui, bet mums dar reikalinga pinigų knygų persiuntimui į Australiją, o taip pat ir Lietuvoje knygų išsiuntinėjimui po visus miestus, vyskupijas, universitetus, bibliotekas, mokyklas ir t.t. Ir čia vietoje reikės visiems išsiuntinėti kurie aukojo \$100 ar virš, o paštas vis dėl to yra brangus Lietuvoje ir čia.

Tai, brangūs tautiečiai, aš ir vėl jūsų maldauju, būkite malonūs ir financiai prisidėkite prie užbaigimo šios knygos. Ačiū. Siunčiant čekius užrašyti

ant čekio "Kengūrų ir koalų pašonėje" ir siusti šiuo adresu: M. Šidlauskienė, 22 Stradbroke Dve., St. Albans 3021 Vic. Adelaidė, Melbourne ir Sydney galima įdėti į lietuvių banką "Talka", sąskaitos Nr. 9307. Melbourne galite asmeniškai įteikti Vajaus komiteto nariams: V. Jablonskienei, St. Šiuškui ir E. ir M. Šidlauskams.

"Kengūrų ir koalų pašonėje" knygos išleidimui aukojo \$5000 Ročiaus Alfonso palikimas (pinigai yra kun. K.J. Ambraso sąskaitoje Čikagoje), \$3000 (\$5000) Geelong Liet. S-gos klubas, \$100 (\$300) Narušienė M. Syd., po \$50 N.N. Adelaidė, Balčiūnas J. (\$100), Grybienė S. NSW, \$20 (\$43) Jablonskienė V. \$15 Vaičiulis J.

Visiems mieliems aukotojams didelis nuoširdus Ačiū.

Vajaus komiteto pirm. Marytė Šidlauskienė

Mūsų mirusieji

A.†A. JONAS VAIČIULIS

Australiškame laikraštyje rasta žinutė, jog šių metų rugpjūčio 12 d. po ilgos ligos mirė Jonas Vaičiulis. Buvo klausinėta tautiečių, ar jis kam nors žinomas?

Gaila, iki šiol nerasta kas jį pažinojo. Rašoma, kad jo žmona yra Frieda, greičiausiai vokiečių kilmės. Yra du sūnūs: John and Danny; abu vedę ir auga penki vaikai. Laikraštyje daugiau jokių žinių. Velionis tegul ilsisi ramybėje.

A.†A. ANTANAS GUDELIS

Mirė rugpjūčio 17-tą, mėnesį laiko praleidęs Ashford ligoninėje, o iš ten buvo perkeltas į "The Pines" slaugos namus, kur mirė praleidęs tik vieną dieną. Prieš kiek laiko Antanas mūsų klebono buvo aprūpintas šv. Sakramentais ir mirė, sulaukęs 90 metų amžiaus.

Antanas gimė 1911 m. St. Petersburg, Rusijoje, o jaunystę praleido Kazlų Rūdoje, Lietuvoje. Baigęs Karo mokyklą ir gavęs jaunesnio leitenanto laipsnį, Antanas iki antrojo pasaulinio karo dirbo Lietuvos kariuomenėje. Ateinant rusų komunistų okupacijai, jis su šeima pasitraukė į Vokietiją. Jo jaunesnis brolis Bronius

Lietuvoje". Vadinasi melavo australijos klausytojams ir iki šiai dienai dar ir "sorry" nesurado. Tiksriausiai ponas Žemkalnis "neatsimena", kad jis taip sakė. Gi yra užrašyta jo žodis į žodį. Ne tik jo bet ir kitų kurie vėliau rado melonumą Kramilių pašalinti iš bendruomenės.

Su pagarba, Antanas Kramilius, OAM, JP

buvo ištremtas į Sibirą ir ten žuvo. Antanas, būdamas Vokietijoje, dirbo amerikiečių valdomoj zonoj, sandėlininko tarnyboje.

1949 m. Gudelių šeima atvyko į Australiją, kur Antanas atliko dvejus metus valdžios jam skirtą tarnybą. Adelaidėje nuo pat pradžios Antanas priklausė lietuvių organizacijoms. Tačiau su amžiumi labai pablogėjo klausia ir todėl teko jam pasitraukti iš veiklaus bendruomeninio gyvenimo. Nežiūrint silpnėjančios sveikatos, Antanas iki amžiaus pabaigos rėmė lietuviškas organizacijas ir spaudą. 1976 m. po daugelio metų darbo Philips Elektronikos fabrike, Antanas išėjo į pensiją. Amžiumi einant gilyn, teko grumtis su įvairiom ligom ir net su apkaltinimais iš praeities laikų. Sulaukęs gan ilgo amžiaus, Viešpats pašaukė Antaną pas save.

Velionis Antanas buvo laidojimas iš lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios, St. Peters. Rugpjūčio 21 d., 10-30 val. kun. J. Petraitis, kartu su laidotuvių dalyviais sukalbėjo Rožinio dalį už mirusį, aukojo šv. Mišias ir pasakė pamokslą. Po Mišių atsisveikinimo žodį tarė: V. Baltutis, D. Dunda ir J. Bočiulis. Po to kūnas buvo palydėtas į Enfield kapinių krematoriumo koplyčia, kur kun. J. Petraitis sukalbėjo laidojimo maldas, o visi sugiedojo "Viešpaties Angėlą" ir Lietuvos Himną. Užbaigus apeigas, visi buvo pakviesti į šalia esančią svetainę pabendravimui ir kavutei su užkandžiais. Bažnyčioje ir kapinėse dalyvavo apie 60 asmenų.

Liūdesio valandoje reikiame gilią užuojautą a.a. Antano žmonai Jucei, sūnui Edvardui ir jo žmonai Albinai bei jų dukroms Kristinai ir Natalijai, o taip pat giminėms ir draugams, o velionis Antanas tegul ilsisi ramybėje. -J.N.P.

Trakų Pilies Vaiduoklės

38

Dabar Trakų pilyje didelė speciali apsauga. O kadaise joje budėjo tik du sargai, kas parą keisdami vienas kitą. Naktvodavo Didžiojo Kunigaikščio Vytauto reprezentacinėje salėje. Bet išgirdęs kokį įtartina šnarsę ar triukšmą, sargas išeidavo į pilies kiemą ir žiūrėdavo, ar visur tvarka. Vaiduokliai, pasak senojo sargo Antono, pasirodydavo jam todėl, kad tų vaiduoklių jis nebijojo.

Vieną vasaros vakarą dangų užtemdė juodi debesys sušniokstė stiprus vėjas. Siūbtelėjo lietus. Pilies kieme kažkas šaižiai cypė ir girgždėjo. Antonas išėjo į kiemą ir pamatė, kad pilies kieme vartai atviri. Vėjas juos blaško, supa, bjauriai girgždina. Sargas nustebo. Kai buvo užrakinęs. Nusprendė patikrinti ir įėjimo į pilį vartus. Pamatė, jog ir šie vartai atidaryti. Girgžda supami vėjo. Atsidaro, užsidaro, net vyriai cypia. Nematomos skruzdėlės ėmė bėgioti sargo kūnu. O sielą lig pat gelmių nusmelkia nežinia. Taip dar nebuvo! Pamiršo užsklesti vartus?! Antonas išsitraukė raktus ir pabandė užrakinti didžiuosius vartus. Bet kažkas pasirodė ne taip. Pakėlęs galvą išvydo keistą švytėjimą virš putojančių ežero bangų. Kad geriau matytų, išėjo už vartų. Priėjo prie pat vandens. Ir apmirė iš šiaubo. Baltas švytėjimas pamažu pavirto į milžinišką riterio galvą. Su šalmu ta balta didelė galva nejudėjo, kybojo virš ežero bangų. Antonas ėmė trauktis atatupstas, apsisuko ir norėjo bėgti. Bet kojos lyg jaugo žemėn. Ir tuomet jis pamatė dar vieną švytėjimą. Šviesos stulpas išaugo ant pilies pietvakarių bokšto. Tame švytėjime išryškėjo dar vieno riterio kontūrai. Vietoj veido - baltos šviesos gniužulas. Ilgas drabužis. Kardas pakeltas ir nukreiptas ežero pusėn. "Kunigaikštis Vytautas", - pagalvojo sargas, nes panašų siluetą kasdien matė pilies muziejuje. Šviesos stulpas, gaubęs kunigaikštį, ėmė tirpti. O pats kunigaikštis - vaiduoklis lėtai skriedamas nusileido ant gynybinės sienos. Paskui ant žemės. Pro atvirus vartus vaiduoklis išskriejo iš pilies. Baimė, kausčiusi sargą, pamažu ištirpo. Užvaldė smalsumas. Antonas nuskubėjo paskui kunigaikščio vaiduoklį. Vytauto figūra lėtai įplaukė į to paties pietvakarių bokšto angą. Dingo. Sekti vaiduoklį toliau Antonas nesisiryžo. Jis staiga pajuto, jog labai nori miego. Vos bepriėjo iki Vytauto reprezentacinės salės ir krito kaip negyvas. Net permirkusio lietpalčio nenusivilkio.

Ryte sargą prižadino bildesiai ir balsai kieme. "Tai valytojos atėjo ir barškina savo kibirais, šiūruoja savo šepetiais, - suprato Antonas - Bet kaip jos įėjo, jeigu vartai užrakinti?" Ir čia sargas prisiminė vakaro košmarą. Pamanė, kad prisapnavo. Bet neišdžiūvęs lietpaltis liudijo, kad ne sapno būta. Sargas išėjo į kiemą. Audra buvo nurimusi, mėlynam dangui skaisčiai šviėtė saulė, ir lietaus klanai telkšojo kieme. Antonas apžiūrėjo pietvakarių bokštą, bet jam viskas buvo kaip įprasta. Jokių vakarykščio reginio pėdsakų. O vartus po keisto regėjimo, užvaldytas miego, jis paliko neužrakintus. Iš spynas kyšojo jo paties įkištas ir pamirštas raktas. Todėl ir įėjo valytojos.

Sargas sustojo Galvės ežero pakrantėj. Ežeras bangavo nesmarkiai, bet tolumoj iškilavo didesnių putotų bangų, kurios buvo

panašios ir riterio galvą. Pasisukęs eiti, Antonas krūmuose pamatė savo peršlapusią kepurę.

Antrakart švytinčios riterio galvos Antonui pamatyti neteko. Tik kartą ją regėjo kitas sargas, Antono porininkas. Bet ir vieno karto pakanka gyvenime. Gal iš tikrųjų. Didysis Kunigaikštis Vytautas čia nukirto galvą savo aršiam priešui, kryžiuočių riteriui. O nukirtęs įmetė į Galvės ežerą. Todėl ir ežeras vadinasi Galve. O riterio galva, gal keršto trokšdama, pakyla iš gelmių bausiu pavidalu ir žiūri į pilį, kai tik įsisiautėja audra virš ežero.

Paties Vytauto Didžiojo vaiduoklį sargas matė dar kelis kartus. Tai buvo rudenį, kai tirštas rūkas dengė ežerą ir supo pilį. Kunigaikštis, gaubiamas šviesos stulpo vėl nusivito ant pietvakarių bokšto, lėtai nusileido ant žemės, lėtai išplaukė pro tuos pačius, kažkodėl vėl neužrakintus vartus. Ir vėl pradingo to paties pietvakarių bokšto angoj. Kalbama, kad kunigaikštį - vaiduoklį matė ne tik sargas Antonas. Regėjo švytintį Vytautą ir daugiau trakiėčių.

Yra tokia legenda: jeigu giedrą pilnatis naktį atsisėdi kitoje ežero pusėje ir atidžiai, ilgai žiūrėsi į pilį, tai prieš audrą gal pamatysi Didįjį Kunigaikštį Vytautą ant pilies bokšto.

Kam pasiseks pamatyti kunigaikščio vaiduoklį, tą visus metus lydės sekmė.

Antonas tvirtai tikėjo, jog būtent po pilies pietvakarių bokštu prasideda (ar baigiasi?) ilgas tunelis, jungiantis Trakų pilį su Vilniaus pilimis. Sargas tvirtino, kad apie tunelį jam pasakojo dar senelis.

Galvė - pats giliausias, didžiausias ir gražiausias Trakų ežeras. Jame pilna salų su savo pavadinimais, istorija ir legendom.

Antonas pasakojo, jog rudens vidurnakčiais, esant tyliam orui, galima išgirsti sukrečiantį verksmą, kuris sklinda nuo dviejų salų, esančių pilies kaimynystėje.

Tai Pirties ir Raudinės salos. Pirties saloje ne tik prausėsi. Ten vykdavo mirties nuosprendžius. Pasmertieji prieš mirtį, kartais bausiai rėgdavo - šaukdavo. O jų giminės ir artimieji rinkdavosi gretimose Raudonės saloje ir apraudodavo, pasmerktosio dalį.

Yra dar viena paslaptis sala. Joje Antonas matė keistas šviesas, panašias į liepsną. Atlaukęs valtimi, saloje rado tik krūmus ir augmeniją apžėlusius kažkokio pastato pamatus. Tai koplytėlės sala šalia Karvinės salos. Joje XVI amžiuje buvo pastatyta koplyčia ir palaidoti žmonės iš turtingos ir garsios Sapięgų giminės.

Dar vieną Galvės ežero salą trakičiai vadina linksmai: "Daryk ką nori".

Kitų salų praeitį gaubia paslaptis. Žinoma tik, kad gyventojai jose augino daržoves arba ganė gyvulius, mezgė tinklus. Medžių lapus salose sugrėbdavo ir vietoj kraiko paklodavo gyvuliams. Antonas mėgo Galvėje žvejoti ir ilsėtis, lankė salas, o pilies sargu dirbo lig mirties. Jo pasakojimus užrašė Galima Bogdel, nes negali būti senos pilies be vaiduoklių ir paslapties.

Parinko Marytė Šidlauskienė

Vakaro skaitiniai

Hipotezės apie Gedimino stulpus

Seniau žmonės Gedimino stulpus laikė antruoju Lietuvos herbui. Kad ir kaip būtų keista, tačiau Gedimino laikais šio ženklo istorikai nemini. Atsimenama tik, kad jis buvo ant kai kurių Kęstučio ir Vytauto laikais kaldintų sidabrinų monetų. Ant Vytauto laikų monetų buvo iškaltas Vytis, o kitoje pusėje - Gedimino stulpai. Manoma, kad ženklo pavadinimas kilo iš pilies vartų. Vėliau imta piešti, siuvinėti šiuos ženklus paveikluose, vėliavose. Manoma, kad Žalgirio mūšyje pulkai kovėsi nešini lietuviška vėliava su Gedimino stulpais. O po Žygimanto Augusto mirties, pasibaigus gedimaičių dinastijai, šį ženklą ant savo antspaudų turėjo lenkų karaliai. Gedimino stulpų ženklas atgimė Nepriklausomos Lietuvos laikais. Okupacijos metais už šį ženklą žmonės buvo persekiojami. Atgimimo laikais Gedimino stulpai vėl pasirodė kaip sąjūdžio emblema. Jie yra ir mūsų valstybės herbe, tarsi pabrėždami mūsų šalies valstybingumą.

Čia priėjo Kindziulis ir tarė -

Kalbasi du viengungiai:
- Nusipirkau kulinarijos knygą, bet niekaip negaliu pasinaudoti jos patarimais.

- ?!
Čia priėjo Kindziulis ir paaiškino:
- Mat kiekvienas receptas prasideda žodžiais: "imkite švarų puodą"...

Keletas vyriškių svirduliuodami priėjo prie namo, ir vienas jų beldžiasi į duris:
- Sa-sakykite, ar čia gy-gyvena Janukaitienė?

- Aš - Janukaitienė, atsiliepė baltas už durų. - Ko reikia?
Čia priėjo Kindziulis ir tarė:
- Nepykite, jie nori išsiaiškinti, kuris jų yra jūsų vyras, kad kiti trys galėtų eiti namo...

- Girdėjai? - dėsto vyriškis draugui. - Vakar avalynės fabrike direktorių svarstė už prastą produkcijos kokybę?

- Nubaudė?
- Įsakė nešioti savo įmonės gamintus batus.
Čia priėjo Kindziulis ir atsiduso:
- Na ir sadistai...

-Girdėjai, Algį žmona pamatė, - pasakoja vienas bičiulis kitam, - dabar pati gailisi...
Čia priėjo Kindziulis ir tarė:
-Tegul ji krcipiasi į radinių biurą.

- Susipažinkite! Čia mano antroji pusė.
Čia priėjo Kindziulis ir paklausė:
- O kieno pirmoji?

- Tądien mūsų valgykla lankytojus sutiko su duona ir druska.
Čia priėjo Kindziulis ir tarė:
-Tikra teisybė.

Statybininkai sėdi, rūko, šnekučiuojasi:
- Ką veiksi sekmadienį? - klausia kažkuris.
- Nieko!
Čia priėjo Kindziulis ir tarė:
- Tai leiskite priminti, kad šiandien ne sekmadienis.

10 metų po žemės nepakenkė mašinai

Frankfurto policija stebisi, jog "Volkswagen Beetle" automobilis, kuris buvo "palaidotas" vieno namo sode prieš daugiau kaip 10 metų, dar lengvai užvedmas ir puikiai rieda.

31 metų namo savininkas aptiko automobilį, kai pavasarį kasė žemę savo sode.

Aptikęs savo sode "palaidotą" automobilį vyriškis nedelsdamas iškviėtė policijos pareigūnus, kurie ir atkasė nelaimingą "vabalą".

Paleidimo raktelis buvo spynelėje ir, pakeitus senąjį akumuliatorių nauju, automobilis buvo kuo puikiausiai uvestas.

Kaimynai pasakojo, jog ankstesnis šio namo savininkas "palaidojo" automobilį 9-ojo dešimtmečio viduryje, kai buvo įsitęsęs po ginčo su transporto priemonių registravimo biuro biurokratais.

*Mūsų gyvenimas - sveikata,
natūralus gyvenimas,
laisvė,
kūno ir dvasios stiprybė,
dorybingumo meilė...
Santarvė su kaimynais,
prisirišimas prie draugų...
romumas laimėj,
tvirtumas nelaimėj,
drąsa visada sakyti tiesą,
neapykanta meilėkavimui.*

F. Fenelonas

Tegul išaukština žmogus save pats, tenenužemina jis savęs, nes neturi jis geresnio draugo už save patį, ir nėra jam didesnio priešo nei jis pats.

Rytų išmintis

*Suprasti kitus - tai išmintis.
Pažinti save - tai praragėjimas.
Norint valdyti kitus, reikia jėgos.
Save nugalėti reikia stiprybės.*

"Dao De Jing"

Skaudi tema...

(Atkelta iš 6-to psl)

jeigu to žmoniškumo būtų užtekę, argi būtų gimusi šiandienos tema? Argi senasis Steponas būtų rypęs ant žvyrduobės krašto, laukdamas, kol jį gvyt palaidos?

Taip jau sutapo, kad tą dieną, kai lankėmės Tauragėje, čionai buvo pakviestas ir S.Venckus. Kad pasirašytų gražinamos nuosavybės dokumentus. Tačiau S.Venckus neatvažiavo. Vėliau K. Eglynas jį pabars, kad negalima šitaip: juk matininkas per jį atlyginimo negaus. Juk dirbo, matavo... Tačiau S.Venckus turi didesnę sopolį nei rūpintis matininkų atlyginimais. Tauragės rajono žemėtvarkos skyriaus darbuotoja Reda Riaubienė sakė, kad S.Venckaus neatvykimas nieko nepakeis. Esant tokia tvarka: vienąkart jie žmogų kviečia registruotu laišku, antrakart, o trečiąkart nuosavybę įteisinga jau be žmogaus.

Tai kokia prasmė važiuoti? Vis tiek buvo padaryta pagal vykdomojo komiteto potvarkį. Nebent matininkas greičiau atlyginimą gautų...

Nijolė Petrošičė, "Valstietis"